

ရင်းနှီး/ စီးပွား သတင်းလွှာ

MIFER Newsletter
No: 1, Vol: 1/2026

ရင်းနှီး/ စီးပွားဝန်ကြီးဌာန

၂၀၂၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၄ ရက် (ဗုဒ္ဓဟူးနေ့)

BRICS အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံသစ်များ တိုးချဲ့ရေး ဒုတိယ အဆင့်သို့ ရောက်ရှိလာကြောင်း ရုရှားအတည်ပြု စာမျက်နှာ ၄

ဗင်နီဇွဲလားရေနံနှင့် ထရမ်၏အစီအစဉ် စာမျက်နှာ ၁၃

Google ရှာဖွေမှု (Google Search) ၏ လွှမ်းမိုးမှု များအပေါ် စိန်ခေါ်မှုများရှိလာသည့် AI စာမျက်နှာ ၆

တရုတ်နိုင်ငံ၏ တစ်နှစ်တာ စီးပွားရေးတိုးတက်မှု လျာထားချက် ပြည့်စီရန် အသင့်ဖြစ်နေ စာမျက်နှာ ၁၇

သတင်းများ

တရုတ်၏ ပို့ကုန်လိုင်စင်စနစ်အသစ်ကြောင့် ကမ္ဘာ့သံရိုင်းဈေးကွက် လှုပ်ခတ်သွားခြင်း	ဒေါက်တာခင်ဆွေဦး (UMO)	၁
အမေရိကန်၏ ပိတ်ဆို့မှုများကြားမှ အိန္ဒိယသည် ရုရှားထံမှ ရေနံတိုးမြှင့်ဝယ်ယူခြင်းဖြင့် BRICS အဖွဲ့ဝင်များ အကျိုးအမြတ်ရရှိနေ	ဒေါက်တာအိအိဌေး (DICA)	၂
BRICS အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံသစ်များ တိုးချဲ့ရေး ဒုတိယ အဆင့်သို့ ရောက်ရှိလာကြောင်း ရုရှားအတည်ပြု	ဒေါက်တာအိအိဌေး (DICA)	၄
Google ရှာဖွေမှု (Google Search) ၏ လွှမ်းမိုးမှုများအပေါ် စိန်ခေါ်မှုများရှိလာသည့် AI	ဒေါ်ခင်ငြိမ်းငြိမ်းဝင်းစံ (DICA)	၆
၂၀၂၅ ခုနှစ်တွင် ဆူဒန်နိုင်ငံ၏ ရွှေထုတ်လုပ်မှု တန်ချိန် ၇၀ အထိ ရောက်ရှိ	ဒေါ်အိသက်ခိုင် (UMO)	၈
ကိုရီးယားနိုင်ငံမှ KT ကုမ္ပဏီသည် AI နည်းပညာများကို ICT နည်းပညာများတွင် ချဲ့ထွင်အသုံးပြုနိုင်ရန်ကြိုးပမ်း	ဦးအောင်ကျော်ကျော် (UMO)	၉
တရုတ်နှင့် တောင်ကိုရီးယားတို့ ဆက်ဆံရေးမြှင့်တင်ရန်ကတိပြု	ဒေါ်ဝင်းဇာဇာလှိုင် (UMO)	၁၁
ဗင်နီဇွဲလားရေနံနှင့် ထရမ်၏အစီအစဉ်	ဒေါ် ဆုအိမ်သူ (UMO)	၁၃
ဂျပန်-အလယ်အာရှဒေသဆိုင်ရာ စီးပွားရေးဖိုရမ်ကို Tokyo မြို့တွင် ကျင်းပ	ဒေါ်ရီရီမွန် (FERD)	၁၆
တရုတ်နိုင်ငံ၏ တစ်နှစ်တာ စီးပွားရေးတိုးတက်မှု လျာထားချက်ပြည့်မီရန် အသင့်ဖြစ်နေ	ဦးလှမိုး (FERD)	၁၇

သတင်းများ

တရုတ်နိုင်ငံ၏ အစိမ်းရောင် လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ကုန်သွယ်မှုပမာဏ ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလမှ နိုဝင်ဘာလအတွင်း တစ်ဟုန်ထိုးမြင့်တက်	ဒေါ်ရီရီမွန် (FERD)	၁၉
ဂျာမနီနိုင်ငံ၌ ကလေးများ လူမှုကွန်ရက်မီဒီယာ အသုံးပြုခွင့်ပိတ်ပင်ရေးကို လက်ခံသွားဖွယ်ရှိဟု ဒီဂျစ်တယ် ဝန်ကြီးပြောကြား	ဒေါ်ထက်ထက်လွင် (FERD)	၂၀
အင်ဒို- ပစိဖိတ်ဒေသ စီးပွားရေး ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မှုများအား နက်ရှိုင်းစေမည့် အိန္ဒိယ-နယူးဇီလန် လွတ်လပ်သော ကုန်သွယ်မှု သဘောတူစာချုပ် ညှိနှိုင်းမှုများပြီးစီး	ဒေါ်စိုးမြတ်သန္တာ (FERD)	၂၂

တရုတ်၏ ပို့ကုန်လိုင်စင်စနစ်အသစ်ကြောင့် ကမ္ဘာ့သံရိုင်းဈေးကွက် လှုပ်ခတ်သွားခြင်း

ကမ္ဘာ့သံမဏိအများဆုံး ဝယ်ယူသုံးစွဲသူနှင့် ထုတ်လုပ်သူဖြစ်သော တရုတ် နိုင်ငံသည် လာမည့်နှစ်မှစ၍ သံမဏိထုတ်ကုန်အချို့ တင်ပို့မှုအပေါ် "လိုင်စင်စနစ်" တစ်ခု စတင်ကျင့်သုံးမည်ဟု ကြေညာလိုက်ပြီးနောက် ကမ္ဘာ့သံရိုင်းဈေးကွက်တွင် ဈေးနှုန်းများ သိသိသာသာ ကျဆင်းသွားခဲ့ပါသည်။ တရုတ်စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်း ရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန၏ ထုတ်ပြန်ချက်အရ ပို့ကုန်လုပ်ငန်းရှင်များသည် ဇန်နဝါရီ ၁ ရက်နေ့မှစတင်၍ ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကားထုတ်လုပ်မှုနှင့် စားသုံးသူ ကုန်ပစ္စည်းများတွင် အသုံးပြုသည့် သံမဏိအပါအဝင် အမျိုးမျိုးသော ထုတ်ကုန် များကို တင်ပို့ရန်အတွက် အစိုးရထံမှ ကြိုတင်ခွင့်ပြုချက်ရယူရမည်ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါသတင်းကြောင့် စင်ကာပူဈေးကွက်တွင် သံရိုင်းဈေးနှုန်းသည် ၁.၆ ရာခိုင်နှုန်းအထိ ထိုးဆင်းသွားခဲ့ပြီး တစ်တန်လျှင် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၀၀.၇၀ ဝန်းကျင်သို့ ရောက်ရှိသွားခဲ့ပါသည်။

ဝန်ကြီးဌာန အနေဖြင့် အဆိုပါ စည်းမျဉ်းသစ်များအတွက် တိကျသော အကြောင်း ပြချက် ပေးခြင်း မရှိသော်လည်း၊ တရုတ် နိုင်ငံ၏ သံမဏိတင်ပို့မှုသည် ၂၀၂၅ ခုနှစ်တွင် စံချိန်တင် ပမာဏသို့ ရောက်ရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းပေါ်

၌ ရှိနေချိန်တွင် ယခုလုပ်ရားမှု ပေါ်ပေါက်လာခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းတွင် ကုန်သွယ်ရေး အတားအဆီးများနှင့် အခွန်တိုးမြှင့်မှုများ ကြုံတွေ့နေရသော်လည်း ပြီးခဲ့သည့် နိုဝင်ဘာလအထိ တရုတ်၏ သံမဏိတင်ပို့မှုမှာ တန်ချိန် ၁၀၀ သန်း ကျော်အထိ ရှိနေခဲ့ပြီး စက်မှုလုပ်ငန်း အတိုင်ပင်ခံအဖွဲ့ဖြစ်သော Mysteel က ပေးကျင်း အစိုးရသည် ၎င်း၏ ပို့ကုန်ကဏ္ဍတွင် တန်ဖိုးနည်းထုတ်ကုန်များကို လျှော့ချပြီး တန်ဖိုးမြင့် ထုတ်ကုန်များဆီသို့ ဦးတည်သည့် "Value Chain" အထက် ပိုင်းသို့ တက်လှမ်းရန် ကြိုးပမ်းနေခြင်းဖြစ်ပါကြောင်း ပြောကြားခဲ့ပါသည်။

တစ်ချိန်တည်း၌ပင် တရုတ်နိုင်ငံ၏ သံမဏိလုပ်ငန်းသည် မကြုံစဖူးသော အသွင်ကူးပြောင်းရေး ဖိအားများနှင့် ရင်ဆိုင်နေရပြီး ယခုမူဝါဒသစ်သည် တရုတ် နိုင်ငံ၏ ကာဗွန်ထုတ်လွှတ်မှု လျှော့ချရေး ရည်မှန်းချက်များနှင့် ကိုက်ညီနေသော

ကြောင့်နောင်တွင် ပို့ကုန်ကဏ္ဍ၌ အဆင့်မြင့် "စိမ်းလန်းသော" (Green Steel) ထုတ်ကုန်များ၏ဝေစုကို ပိုမိုတိုးမြှင့်လာစေမည်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသို့ ပြောင်းလဲလိုက်ခြင်းကြောင့် တန်ဖိုးနည်းထုတ်ကုန် ထုတ်လုပ်သူများအနေဖြင့် ၎င်းတို့၏ ပစ္စည်းများကို ပြည်တွင်းဈေးကွက်သို့ ပြန်လည်ပို့ဆောင်နိုင်မည်ဖြစ်သကဲ့သို့ အာဖရိကနှင့် လက်တင်အမေရိက ကဲ့သို့သော ဈေးကွက်အသစ်များသို့လည်း တိုးချဲ့တင်ပို့လာနိုင်ဖွယ်ရှိပါသည်။

လက်ရှိအခြေအနေတွင် တရုတ်နိုင်ငံ၏ သံမဏိစိမ်း ထုတ်လုပ်မှုမှာ ၆ လဆက်တိုက် ကျဆင်းနေပြီး နိုဝင်ဘာလတွင် တန်ချိန် သန်း ၇၀ အောက်သာ ထုတ်လုပ်နိုင်ခဲ့ရာ ယခင်နှစ်ထက် ၁၁ ရာခိုင်နှုန်းခန့် လျော့နည်းသွားကြောင်း စာရင်းအင်းဗျူရိုက ဖော်ပြထားပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ ထုတ်လုပ်မှုလျော့ကျခြင်းနှင့် ပို့ကုန်စည်းမျဉ်း တင်းကျပ်ခြင်းများကြောင့် ကမ္ဘာ့သံရိုင်းဈေးကွက်အပေါ် ဝယ်လိုအား ဖိအားများ သက်ရောက်စေခဲ့ပါသည်။ စင်ကာပူနှင့် ဒါလီယန် (Dalian) ဈေးကွက်များတွင် သံရိုင်းဈေးနှုန်းများ ကျဆင်းသွားသော်လည်း ရှန်ဟိုင်းရှိ သံမဏိဈေးနှုန်းများမှာမူ ပြန်လည်မြင့်တက်လာခဲ့သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

Source: <https://www.theedgingsingapore.com/news/commodities/iron-ore-declines-after-china-moves-license-steel-exports>

ဒေါက်တာခင်ဆွေဦး

လက်ထောက်အတွင်းဝန်

မူဝါဒနှင့် ဥပဒေလုပ်ထုံးလုပ်နည်းစိစစ်ရေးနှင့် လုပ်ငန်းစစ်ဆေးရေးဌာနခွဲ

ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး

အမေရိကန်၏ ပိတ်ဆို့မှုများကြားမှ အိန္ဒိယသည် ရုရှားထံမှ ရေနံတိုးမြှင့်ဝယ်ယူခြင်းဖြင့် BRICS အဖွဲ့ဝင်များ အကျိုးအမြတ်ရရှိနေ

အိန္ဒိယနိုင်ငံသည် အမေရိကန်၏ ပိတ်ဆို့အရေးယူမှုများရှိနေသော်လည်း ၎င်း၏ BRICS မဟာမိတ် ဖြစ်သည့် ရုရှားနိုင်ငံထံမှ ယခုနှစ် နိုဝင်ဘာလအတွင်း ရေနံစိမ်း စည်ပေါင်း ၁.၇ သန်းအထိ မှာယူခဲ့ခြင်းသည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနှင့် ထရမ်အစိုးရအတွက် ကြီးမားသော ထိုးနှက်ချက်တစ်ခု ဖြစ်နေသည်။ ထိုဝယ်ယူမှု ပမာဏသည် အောက်တိုဘာလထက် ၃.၄ ရာခိုင်နှုန်း တိုးတက်လာခြင်းဖြစ်ပြီး ဒီဇင်ဘာလတွင်လည်း ရုရှားမှ အိန္ဒိယသို့ ရေနံစည် ၁.၂ သန်းကို တင်ပို့ခဲ့သည်။ အိန္ဒိယသည် ရုရှားမှရေနံဝယ်ယူမှုကိုရပ်တန့်ရန် အမေရိကန်၏ ဖိအားပေးမှုများ

ခံနေရသော်လည်း ရေနံများဆက်လက်ဝယ်ယူလျက်ရှိသည်။

အိန္ဒိယအစိုးရပိုင် ရေနံချက်စက်ရုံများဖြစ်သော Indian Oil Corp နှင့် Bharat Petroleum တို့သည် ရုရှားရေနံစိမ်းများကို ဆက်လက်ဝယ်ယူလျက် ရှိသည်။ Hindustan Petroleum သည်လည်း ရုရှားနှင့် ဆွေးနွေးမှုများပြုလုပ်လျက် ရှိပြီး ၂၀၂၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလမှစတင်ကာ ရေနံဝယ်ယူမှုများ ပြန်လည်စတင်နိုင်ဖွယ် ရှိကြောင်းသိရှိရသည်။ BRICS အဖွဲ့ဝင်များ ဖြစ်ကြသည့် အိန္ဒိယနှင့် ရုရှားတို့သည် အမေရိကန်၏ ပိတ်ဆို့မှုများကို အလျှော့မပေးဘဲ အရောင်းအဝယ်များကို ဆက်လက်လုပ်ဆောင်နေကြခြင်းဖြစ်သည်။

BRICS နှင့် အမေရိကန်၏ ရေနံဆိုင်ရာ အကျပ်အတည်း

BRICS အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ သည် ရုရှားထံမှ ရေနံကိုလျှော့စျေး ဖြင့်ရရှိနေ သောကြောင့် နိုင်ငံခြားငွေ လဲလှယ်နှုန်းတွင် ဒေါ်လာသန်းပေါင်း များစွာ သက်သာ စေပါသည်။ ငွေပေးချေမှု များကိုလည်း ရူပီး (Rupee) နှင့် ရူဘယ် (Ruble) ကဲ့သို့ သော မိမိတို့၏ ပြည်တွင်းသုံးငွေ ကြေးများဖြင့်သာ ပေးချေလျက်ရှိကြသည်။ တရုတ်နိုင်ငံနှင့် ရေနံအရောင်းအဝယ် ပြုလုပ်ရာတွင်လည်း တရုတ်ယွမ် (Yuan)ကို အသုံးပြုနေကြသည်။ အိမ်ဖြူ တော်၏ ပိတ်ဆို့အရေးယူမှုများကြောင့် အမေရိကန်ဒေါ်လာ အသုံးပြုမှုကို တဖြည်းဖြည်း လျှော့ချလာကြခြင်းဖြစ်သည်။

BRICS အဖွဲ့က ရုရှား၏ စီးပွားရေးကို ထောက်ပံ့ ကူညီပေးနေသော်လည်း အမေရိကန် အာဏာပိုင်များကမူ အခြားတစ်မျိုး ယူဆထားကြသည်။ ၎င်းတို့၏ ထုတ်ပြန်ချက်တွင် ပိတ်ဆို့အရေးယူမှုများသည် ရုရှားစီးပွားရေးအပေါ် ထိရောက်မှု ရှိသည်ဟု ဆိုထားသည်။ အမေရိကန်အရာရှိ တစ်ဦးက သမ္မတထရမ်၏ ဦးဆောင် မှုကြောင့် ရုရှားသည်၎င်း၏ ရေနံများကို ဈေးအများကြီး လျှော့ရောင်းရခြင်းနှင့် ဝယ်ယူနည်းပါးသွားသည့် အခြေအနေကို လက်ခံခဲ့ရကြောင်းနှင့် ဖိအားများကြောင့် ရုရှားအစိုးရ၏ ဝင်ငွေကျဆင်းလာပြီး စစ်ပွဲကို ဆက်လက်ဆင်နွှဲနိုင်ရန် ဘဏ္ဍာရေး ဆိုင်ရာ အခက်အခဲတွေ ဖြစ်ပေါ်လာစေကြောင်း ပြောကြားခဲ့ပါသည်။

လက်တွေ့တွင်မူ အိန္ဒိယသည် နိုင်ငံခြားငွေလဲလှယ်နှုန်းတွင် ယခင်ထက်

အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၇ ဘီလီယံနီးပါး သက်သာခဲ့ပြီး ရုရှားအပေါ် အမေရိကန်၏ ပိတ်ဆို့မှုများမှ အကျိုးအမြတ်များ ရရှိခဲ့သည်။ ဤပိတ်ဆို့မှုများသည် BRICS အဖွဲ့ဝင်များအတွက် ကောင်းချီးတစ်ရပ်သဖွယ် ဖြစ်လာခဲ့ပြီး နိုင်ငံခြားငွေလဲလှယ်ခ သက်သာစေရုံသာမက ဒေါ်လာအသုံးမပြုရေး (De-dollarization) အစီအစဉ် ကိုလည်း အရှိန်အဟုန် မြှင့်တင်ပေးလျက်ရှိကြောင်းနှင့် ထရမ်အစိုးရက ရုရှား၏ ရေနံရောင်းချမှုကို တားဆီးရန်ကြိုးပမ်းနေသော်လည်း ယခုအချိန်အထိ အောင်မြင်မှု မရရှိသေးကြောင်းသိရှိရသည်။

Source: <https://watcher.guru/news/brics-orders-1-7-million-oil-barrels-in-a-big-blow-to-the-us>

ဒေါက်တာအိအိဌေး
လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးညွှန်ကြားရေးမှူးရုံး
ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုနှင့် ကုမ္ပဏီများညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန

**BRICS အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံသစ်များ တိုးချဲ့ရေး ဒုတိယအဆင့်သို့
ရောက်ရှိလာကြောင်း ရုရှားအတည်ပြု**

ရုရှားနိုင်ငံ၏ BRICS ဆိုင်ရာ ကိုယ်စားလှယ် ဆာဂေး ရာဘော့ဗ်က BRICS မဟာမိတ်အဖွဲ့သည် အဖွဲ့ဝင်သစ် တိုးချဲ့ရေး၏ ဒုတိယအဆင့်သို့ စတင်ရောက်နေပြီဖြစ်ကြောင်း အတည်ပြုပြောကြားခဲ့သည်။ မည်သည့်အချိန်တွင် မည်သည့်နိုင်ငံများကို ထပ်မံဖိတ်ခေါ်မည်ဆိုသည့် တိကျသော အချိန်ဇယားကိုမူ ထုတ်ဖော်ပြောကြားခြင်းမရှိသေးပေ။ မည်သူ့ကို မည်သည့်အချိန်တွင် မည်သို့ အဆင့်အတန်းမျိုးဖြင့် BRICS သို့ဝင်ရောက်ရန် ထပ်မံဖိတ်ခေါ်မည်ဆိုသည်ကိုလည်း ခန့်မှန်းပြောကြားခြင်း မရှိခဲ့ပေ။

BRICS သည် အဖွဲ့ဝင်အသစ်များကို တရားဝင် မခေါ်ယူသေးခင်မှာ 'မိတ်ဖက်နိုင်ငံ' ဟူသည့် အဆင့်အတန်းသစ်တစ်ခုကို သတ်မှတ်ပြီး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကို ဒုတိယအဆင့်အနေဖြင့် တိုးချဲ့လျက်ရှိသည်။ ယခုအချိန်တွင် ထိုကဲ့သို့ မိတ်ဖက်အဆင့် ရရှိထားသည့် နိုင်ငံများလည်း တော်တော်များများရှိနေပြီဖြစ်ကြောင်း ၎င်းက ပြောကြားခဲ့သည်။

၂၀၂၃ ခုနှစ်တွင် ရုရှားနိုင်ငံက သဘာပတိအဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့စဉ်အတွင်း BRICS အဖွဲ့ဝင်သစ် တိုးချဲ့မှုများကို အောင်မြင်စွာဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ကြောင်း ၎င်းက

အလေးပေး ပြောကြားခဲ့သည်။ အဖွဲ့ဝင်သစ်များအနေဖြင့် မဟာမိတ်အဖွဲ့အတွင်း ချောမွေ့စွာ ပေါင်းစည်းနိုင်စေရန် ကနဦးအဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံအားလုံးက အရေးပါသော အခန်းကဏ္ဍမှ ပါဝင်ကူညီခဲ့ကြသည်ဟု ရာဘော့ဗ်က ရှင်းပြခဲ့သည်။

မကြာမီဖြစ်လာမည့် ဒုတိယအကြိမ်မြောက် အဖွဲ့ဝင်တိုးချဲ့ရေး

BRICS ကိုယ်စားလှယ်က

၂၀၂၅ ခုနှစ်အတွင်း အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ အဖွဲ့ဝင် ဖြစ်လာမှုကိုလည်း ထည့်သွင်း ပြောကြားခဲ့သည်။ “အင်ဒိုနီးရှားသည် နယ်ပယ်အားလုံး၌ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများကို ချက်ချင်း စတင်ခဲ့ပြီး အဖိုးတန်သည့် ထည့်ဝင်မှုများကိုထိ

ရောက်စွာ လုပ်ဆောင်လျက်ရှိကြောင်း၊ အဖွဲ့ဝင်သစ်များ၏ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုသည် ရလဒ်များအရ အောင်မြင်စွာပြီးဆုံးသွားပြီဟု ပြောနိုင်ကြောင်း ၎င်းကဆိုသည်။ ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလတွင် အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ ပါဝင်လာပြီးနောက် BRICS သည် အဖွဲ့ဝင် ၁၀ နိုင်ငံပါဝင်သော မဟာမိတ်အဖွဲ့ဖြစ်လာခဲ့သည်။

BRICS ၏ အောင်မြင်မှုအပေါ် ဝေဖန်စရာ အကြောင်းမရှိကြောင်း၊ လက်တွေ့ကျသည့် ရလဒ်များကို ၂၀၂၄ ခုနှစ်၊ ကာဇန် (Kazan) ထိပ်သီးအစည်းအဝေးနှင့် ၂၀၂၅ ခုနှစ် ရီယိုဒီဂျနေရိုး (Rio de Janeiro) ထိပ်သီး အစည်းအဝေးများတွင် ချမှတ်ခဲ့သည့် ကြေညာချက် စာတမ်းများတွင်ကြည့်ပါက သိနိုင်ကြောင်းနှင့် အောင်အောင်မြင်မြင် လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်များနှင့် ရှေ့ဆက်လက် ဆောင်ရွက်သွားရမည်များကို ထိုကြေညာချက်များတွင် အတိအကျပါဝင်ပြီးသားဖြစ်ကြောင်း ၎င်းက ပြောကြားခဲ့သည်။

Source: <https://watcher.guru/news/brics-enters-second-stage-of-expansion>

ဒေါက်တာအိအိဌေး

လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးညွှန်ကြားရေးမှူးရုံး ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့်

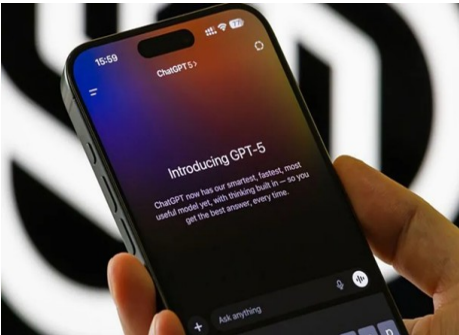
ကုမ္ပဏီများညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန

Google ရှာဖွေမှု (Google Search) ၏ လွှမ်းမိုးမှုများအပေါ် စိန်ခေါ်မှုများရှိလာသည့် AI

ယခင်က လူအများစုအနေဖြင့် မိမိတို့သိရှိရှာဖွေလိုသော အကြောင်းအရာများ၊ ဖြစ်ရပ်များကို အွန်လိုင်းတွင် ရှာဖွေရာတွင် အများအားဖြင့် Google Search ကို အသုံးပြု၍ ရှာဖွေလေ့ရှိကြပါသည်။ သို့သော် AI နည်းပညာများ အရှိန်အဟုန်ဖြင့် ထွန်းကားလာချိန်မှစ၍ အသုံးပြုသူများအနေဖြင့် စိတ်ကြိုက်ရွေးချယ်မှုများကို ပိုမိုပြုလုပ်လာနိုင်ကြပြီး အွန်လိုင်းအသုံးပြုရှာဖွေရာတွင် Open AI ၏ ChatGPT ကဲ့သို့သော Large Language Models (LLM) များကို ပြောင်းလဲအသုံးပြု၍ မေးခွန်းများမေးမြန်းခြင်း၊ စကားပြောပုံစံများဖြင့် အပြန်အလှန်ပြောဆိုမေးမြန်းခြင်း ပုံစံများဖြင့် ရှာဖွေလာကြပါသည်။ LLMs များကို အသုံးပြုခြင်းသည် မိမိတို့သိရှိလိုသောလိုအပ်သည့် အကြောင်းအရာများကို ရှာဖွေရာတွင် ပိုမိုထိရောက်သည့် အဖြေများကို ပေးနိုင်သဖြင့် Google Search အပေါ် စိန်ခေါ်မှုများရှိလာပါသည်။

ယခင်က Google Search ကို အဓိကထား အသုံးပြုခဲ့ကြရာမှ ယခုအခါ ChatGPT ကဲ့သို့သော AI များကို ၎င်းတို့၏ လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များတွင် သာမက နေ့စဉ် လုပ်ငန်း ဆောင်တာများကို လုပ်ဆောင်ရာတွင် အထောက်အကူတစ်ယောက်ကဲ့သို့ ပိုမိုအသုံးပြုလာကြပါသည်။ ChatGPT ကဲ့သို့သော LLM များက အသုံးပြုသူများ မေးမြန်းလာသော မေးခွန်းများကို ဖြေဆိုပေးခြင်း ၊ အကြံဉာဏ်များ ပံ့ပိုးပေးခြင်း အရေအတွက်များ ပိုမိုများပြားလာပြီး ChatGPT အနေဖြင့် ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလတွင် အသုံးပြုသူသန်း ၄၀၀ ရှိခဲ့ရာမှ ယခုအခါ အပတ်စဉ်အသုံးပြုသူ သန်း ၈၀၀ ကျော်ကို ဆွဲဆောင်ထားနိုင်ကြောင်း ဒေတာနှင့် သုတေသနကုမ္ပဏီ Demandsage ၏ အချက်အလက်များအရ သိရှိရပါသည်။

သမားရိုးကျ ရှာဖွေရေးအင်ဂျင်များ (Search Engine) ဖြစ်သည့် Google နှင့် Microsoft ၏ Bing ကဲ့သို့သော Search Engine များအနေဖြင့် ရှာဖွေမှုဈေးကွက်ကို လွှမ်းမိုးထားဆဲ ဖြစ်သော်လည်း LLMs များ အနေဖြင့် ပိုမိုအားကောင်း

လာလျက်ရှိပြီး သုတေသနလုပ်ငန်း တစ်ခုဖြစ်သည့် Datos ၏ အဆိုအရ ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လတွင် Desktop Browser များပေါ်တွင် ရှာဖွေမှုများ၏ ၅.၉၉ ရာခိုင်နှုန်းသည် LLMs များသို့ ရောက်ရှိသွားခဲ့ပြီး ယင်းပမာဏသည် ယခင်နှစ်ကထက် နှစ်ဆ ပိုမိုများပြားခဲ့ပါသည်။

လန်ဒန်ရှိ Bayes Business School မှ သုတေသနနှင့် ဆန်းသစ်တီထွင်မှု ဆိုင်ရာ တွဲဖက် ဌာနမှူး ပါမောက္ခ Feng Li က လူများအနေဖြင့် "ရှာဖွေဆက်စပ် စဉ်းစားနိုင်မှု" များကို လျှော့ချလာကြပြီး သတင်းအချက်အလက်များ ရှာဖွေမှုများ အတွက် အချိန်၊ လူအား စိုက်ထုတ်ရန်မလိုဘဲ အချက်အလက်များကို ပိုမိုရှာဖွေ ပိုင်းခြားပေးနိုင်သည့် LLM များကို Search Engine များအစား ပိုမိုအသုံးပြုလာနေ ကြသည်ဟု ပြောကြားခဲ့ပါသည်။

Search Engine ကို အသုံးပြု၍ Website များ၊ လင့်ခ် (Link)များ ၁၀ ခုခန့်ကို သွားရောက်ရှာဖွေဖတ်ရှုရမည့်အစား ရိုးရိုးရှင်းရှင်းဖြင့် မိမိလိုအပ်သလို မေးမြန်းကာ တည်းဖြတ်ခြင်းများ၊ ပြုပြင်မေးမြန်းခြင်းများ ထပ်တလဲလဲ ပြုလုပ် နိုင်သည့် အတိုချုံးပေါင်းစပ်မှုတစ်ခုကို LLM များက ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ပြီး အထူး သဖြင့် များပြားရှည်လျားသော စာရွက်စာတမ်းများကို အကျဉ်းချုပ်ခြင်း၊ first-pass မှုကြမ်းများ ရေးဆွဲခြင်း၊ ကုဒ်ရေးသားခြင်းများ၊ အတိုချုံးစာသားများအပြင် 'What-if' ကဲ့သို့သော ရှာဖွေရေးများအတွက် အသုံးဝင်ပါသည်။

AI ကို အသုံးပြုမှု အဆမတန်ကြီးထွားလာနေသော်လည်း Google က ၎င်း၏ ရှာဖွေရေး အင်ဂျင် Google Search ကို အသုံးပြု၍ ခြုံငုံမေးမြန်းချက်များနှင့် စီးပွားဖြစ် မေးမြန်းမှုများသည် တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ် တိုးလာနေပြီး ၎င်း၏ AI Tool အသစ်များအနေဖြင့်လည်း Google Search ကို အသုံးပြုမှုများပြားလာစေရန် သိသိသာသာ အထောက်အကူဖြစ်စေကြောင်းနှင့် အဆိုပါ ကိရိယာအသစ်များတွင် သုံးစွဲသူများအနေဖြင့် အပြန်အလှန်ဆွေးနွေးမှုပုံစံ မေးခွန်းများမေးနိုင်ပြီး ပိုမိုအိမ်ခြံ ကျသော တုံ့ပြန်မှုများနှင့် အဖြေများကို ပြန်လည်ရရှိစေမည့် AI Mode ပါဝင် ကြောင်းပြောကြားခဲ့ပါသည်။

Apple ၏ ထိပ်တန်းအမှုဆောင်အရာရှိတစ်ဦးကမူ Apple ကွန်ပျူတာ များရှိ Safari Browser များမှတစ်ဆင့် Google Search အသုံးပြု၍ ရှာဖွေမှုအရေ အတွက်သည် နှစ် ၂၀ ကျော်အတွင်း ပထမဆုံးအကြိမ် ကျဆင်းသွား ကြောင်း ပြောကြားခဲ့ပါသည်။

LLM အသုံးပြုမှုများ တိုးပွားလာသည်နှင့်အမျှ ကုမ္ပဏီများအနေဖြင့်

၎င်းတို့၏ ဈေးကွက်ရှာဖွေရေး မဟာဗျူဟာများကို ပြောင်းလဲရန် လိုအပ်လာပြီး ယခင်က လူသုံးကုန်ပစ္စည်းများ၏ ကိုယ်ပိုင် Website များတွင် သိရှိလိုသည့် အကြောင်းအရာများ ပိုမိုရှာဖွေခဲ့ကြသော်လည်း ယခုအခါ ထုတ်ကုန်တစ်ခုအကြောင်း၊ အကြောင်းအရာတစ်ခုအကြောင်းကို ရှာဖွေအသုံးပြုသူများထံ ရောက်ရှိနိုင်ရန် AI များက ပံ့ပိုးပေးသော အချက်အလက်များမှတစ်ဆင့် ရောက်ရှိနိုင်ရေး ဆောင်ရွက် သွားရန် လိုအပ်မည်ဖြစ်ပါသည်။

Source: <https://www.bbc.com/news/articles/c1dx9qy1eeno>

ဒေါ်ခင်ငြိမ်းငြိမ်းဝင်းစံ

လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး

စီမံကိန်းနှင့်စာရင်းအင်းဌာနခွဲ

ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုနှင့်ကုမ္ပဏီများညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန

၂၀၂၅ ခုနှစ်တွင် ဆူဒန်နိုင်ငံ၏ ရွှေထုတ်လုပ်မှု တန်ချိန် ၇၀ အထိ ရောက်ရှိ

၂၀၂၅ ခုနှစ်အတွက် ဆူဒန်နိုင်ငံ၏ ရွှေထုတ်လုပ်မှုမှာ တန်ချိန် ၇၀ အထိ ရှိခဲ့ပြီး ယင်းမှာလျာထားချက်ထက် ၁၃ ရာခိုင်နှုန်း ပိုမိုများပြားကြောင်း ဆူဒန် သတ္တုတွင်းဝန်ကြီးဌာနက ဒီဇင်ဘာ ၂၈ ရက်တွင် ပြောကြားခဲ့သည်။

သတ္တုတွင်းဝန်ကြီးဌာနအောက်ရှိ ဆူဒန်သတ္တုသယံဇာတ ကုမ္ပဏီ၏ ထုတ်ပြန်ချက်အရ ယခုနှစ်အတွင်း သတ္တုတွင်းကဏ္ဍမှ ဝင်ငွေ ဆူဒန်ပေါင် ၁ ဒသမ ၀၈၇ ထရီလီယံခန့် (အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁ ဒသမ ၈ ဘီလီယံခန့်) ရရှိခဲ့သည်။

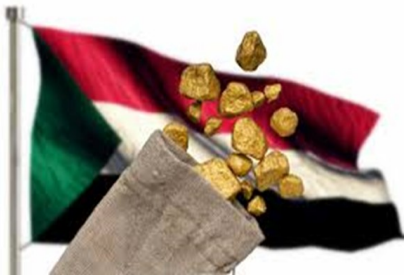
သတ္တုတွင်းဝန်ကြီး Nour Al

-Daem Taha ကလာမည့် ၂၀၂၆

ခုနှစ်တွင် ကြိုးပမ်း အားထုတ်မှုများကို နှစ်ဆတိုး လုပ်ဆောင်ကြရန် တိုက် တွန်းခဲ့ပြီး သတ္တုတွင်းကဏ္ဍ၏ ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးအစီအစဉ်တွင် အမျိုးသား စီမံကိန်းအသစ်များကို ထည့်သွင်းရန်

ညွှန်ကြားထားရှိသည်။ ဆူဒန်နိုင်ငံသည် နိုင်ငံခြားငွေရရှိရေးမှာ ရွှေတင်ပို့မှုပေါ်တွင် မှီခိုအားထားနေရပြီး နိုင်ငံ၏ရွှေထုတ်လုပ်မှုမှာ ၂၀၁၇ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၂၂ ခုနှစ် ကြားတွင် အမြင့်ဆုံးသို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။

၂၀၂၂ ခုနှစ်တွင် ဆူဒန်နိုင်ငံ၏ ရေနံမဟုတ်သော ပို့ကုန်များအနက်

ရွှေသည်အများဆုံး တင်ပို့ရသောပစ္စည်းဖြစ်သည်။ စုစုပေါင်း ပို့ကုန်တန်ဖိုးမှာ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၄ ဒသမ ၃၅၇ ဘီလီယံရှိသည့်အနက် ရွှေတင်ပို့မှုမှာ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၂ ဒသမ ၀၂ ဘီလီယံရှိခဲ့ပြီး ယင်းမှာ ရေနံမဟုတ်သော ပို့ကုန် စုစုပေါင်း၏ ၄၆ ဒသမ ၃ ရာခိုင်နှုန်းရှိကြောင်း ဆူဒန်ဗဟိုဘဏ်၏ စာရင်းအင်း အချက်အလက်များအရ သိရှိရပါသည်။ ၂၀၂၃ ခုနှစ်တွင် ၂ တန်ခန့် ကျဆင်း ခဲ့သော်လည်း ၂၀၂၄ ခုနှစ်တွင် ၆၄ တန်သို့ ပြန်လည်မြင့်တက်ခဲ့ပြီး ၂၀၂၅ ခုနှစ်တွင် ပို၍မြင့်တက်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

Source: <https://themedialine.org/headlines/sudan-says-2025-gold-output-reached-70-tons-despite-ongoing-war/>

ဒေါ်အိသက်ခိုင်

ဦးစီးအရာရှိ

e-Government ဌာနခွဲ

ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး

ကိုရီးယားနိုင်ငံမှ KT ကုမ္ပဏီသည် AI နည်းပညာများကို ICT နည်းပညာများတွင် ချဲ့ထွင်အသုံးပြုနိုင်ရန်ကြိုးပမ်း

ကိုရီးယားနိုင်ငံမှ KT ကုမ္ပဏီသည် ဆက်သွယ်ရေး နည်းပညာများကို ဉာဏ်ရည်အတု (AI) နှင့် သတင်းအချက်အလက်နှင့် ဆက်သွယ်ရေးနည်းပညာ ICT များနှင့်ပေါင်းစပ်ပြီး "AICT" ကုမ္ပဏီတစ်ခုအဖြစ် ပြောင်းလဲရန် ကြိုးပမ်းနေပါသည်။

KT ကုမ္ပဏီသည် AICT ကုမ္ပဏီတစ်ခုအဖြစ် အသစ်ပြန်လည် တည်ဆောက် မည်ဖြစ်ပြီး ICT နှင့် AI ကို ဆက်သွယ်ရေး စွမ်းရည်များတွင် ထည့်သွင်းသွား မည်ဖြစ်သည်။ စီးပွားရေး Partner များ၏ ဒီဂျစ်တယ် ဆန်းသစ်တီထွင်မှုအတွက် မဟာဗျူဟာမြောက် စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းက အကောင်းဆုံး ဖြေရှင်းချက်များနှင့် ထိရောက်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းလည်ပတ်မှုမှ စီမံခန့်ခွဲမှုအထိ အစမှအဆုံးထိ ဝန်ဆောင်မှုပေးမည်ဖြစ်သည်။

ထို့အပြင် KT ကုမ္ပဏီသည် ယခုနှစ်တွင် AI နှင့် ဒီဂျစ်တယ်ကဏ္ဍများတွင် ပညာရှင် ၁၀၀၀ အထိ ခန့်အပ်သွားမည်။ KT ကုမ္ပဏီသည် AI နည်းပညာအား ဝန်ထမ်းများ ပိုမိုအသုံးပြုနိုင်စေရန် လေ့ကျင့်ပေးပြီး AI နည်းပညာကို ပိုမိုအသုံးပြု သွားမည်ဖြစ်သည်။

ကိုရီးယားနိုင်ငံသည်ဆက်သွယ်ရေး အခြေခံအဆောက်အအုံအကောင်းဆုံး

အဆင့်ရှိပြီး ကမ္ဘာပေါ်၌ 5G ဝန်ဆောင်မှုများကို ပထမဆုံးမိတ်ဆက်ခဲ့သည့် အင်အားကြီးနိုင်ငံတစ်ခုဖြစ်သည်။ ကိုရီးယားနိုင်ငံ၏ အနာဂတ်နှင့် KT ကုမ္ပဏီ၏ တိုးတက်မှုအတွက် AI ပညာရှင်များ၏ စွမ်းရည်များကိုပြသပြီး အကောင်းဆုံး ကျွမ်းကျင်သူများအဖြစ် မွေးမြူပေးမည့် ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခုအဖြစ် ဖန်တီးသွားမည် ဖြစ်သည်။

KT ကုမ္ပဏီသည် AICT ဝန်ဆောင်မှု ကုမ္ပဏီအဖြစ် ဖန်တီးရန် အတွက် ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ နည်းပညာ ကုမ္ပဏီများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု များကို တိုးချဲ့ရန်အတွက် အရေးကြီးကြောင်း၊ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ နည်းပညာ ကုမ္ပဏီများနှင့် တက်ကြွစွာ ပူးပေါင်း

ဆောင်ရွက်မှုများမှတစ်ဆင့် ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ယှဉ်ပြိုင်နိုင်စွမ်းကို မြန်မြန်ဆန်ဆန် ရရှိအောင် ကျွန်ုပ်တို့ KT ကုမ္ပဏီက စီစဉ်ထားပြီး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများမှ တစ်ဆင့် ကမ္ဘာ့အကောင်းဆုံး ဗဟုသုတ နှင့် AI နည်းပညာ၏ စွမ်းရည်များကို မြန်မြန်ဆန်ဆန် အသုံးပြုနိုင်ရန် စီစဉ် သွားမည်ဟု ပြောကြားခဲ့ပါသည်။

AICT ကုမ္ပဏီတစ်ခုအနေအဖြစ် ဖန်တီးရာတွင် ဆန်းသစ်တီထွင်မှုရှိရန်နှင့် ကုမ္ပဏီ တစ်ခုလုံး၏ AI နည်းပညာ အသွင်ကူးပြောင်းမှုကို စတင်သွားမည်ဟု KT ကုမ္ပဏီ CEO က ပြောကြားခဲ့ပါသည်။ ဝန်ထမ်းများ AI နည်းပညာကို ပိုမို နားလည်ပြီး အသုံးပြုနိုင်အောင် ရည်ရွယ်၍ ခြောက်လကြာ ဒီဂျစ်တယ်ပညာရေး အစီအစဉ်ကို ပြုလုပ်ပေးသွားမည်ဖြစ်ပါသည်။

ထို့အပြင် AI ဝန်ဆောင်မှုများ ပေးအပ်ရန်အတွက် KT ကုမ္ပဏီသည် ၎င်း၏ကိုယ်ပိုင် hyper-sale AI မော်ဒယ် Mi:dmi OpenAI ၏ GPT နှင့် Meta ၏ Llama တို့ကို အတူတကွ အသုံးပြုသည့် ပြည်တွင်းစီးပွားရေး ဆန်းသစ်တီထွင်မှု ပလက်ဖောင်းတစ်ခုဖြစ်သည့် Gen.AIDU ကို တီထွင်အသုံးပြုသွားမည်ဖြစ်သည်။

AI နည်းပညာများ၏ စီးပွားရေးလုပ်ငန်း portfolio ကို ကွဲပြားစေရန်အတွက် စီးပွားရေး Partner များအား AI ကို ကောင်းစွာအသုံးပြုနိုင်စေမည့် AI Operations ဝန်ဆောင်မှုကို ပံ့ပိုးပေးမည်ဖြစ်ပြီး Generative AI Consulting အဖြစ် ဆောင်ရွက်ပေးသွားမည်ဖြစ်သည်။ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် AI Agent

ဝန်ဆောင်မှုကိုလည်း ပေးဆောင်သွားမည်ဟု ထပ်လောင်းပြောကြားခဲ့သည်။

Source: https://www.koreatimes.co.kr/business/tech-science/20240228/kt-ceo-vows-to-infuse-ai-into-ict?utm_source=chatgpt.com

ဦးအောင်ကျော်ကျော်

အကြီးတန်းစာရေး

e-Government ဌာနခွဲ

ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး

တရုတ်နှင့် တောင်ကိုရီးယားတို့ ဆက်ဆံရေးမြှင့်တင်ရန်ကတိပြု

တောင်ကိုရီးယား သမ္မတ၏ ပေကျင်းခရီးစဉ်အတွင်း တရုတ်နှင့် တောင်ကိုရီးယား ခေါင်းဆောင်များ သည် ကုန်သွယ်ရေးကို မြှင့်တင်ရန်နှင့် ဒေသတွင်း တည်ငြိမ်မှုကို ကာကွယ်ရန် ၂၀၂၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၅ ရက်တွင် ကတိပြုခဲ့ကြသည်။ တောင်ကိုရီးယား

သမ္မတလီဂျေးမြောင်သည် ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဇွန်လတွင် သမ္မတရာထူး တာဝန်ယူပြီးနောက် ၎င်း၏ ပထမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် တရုတ်နိုင်ငံသို့ လေးရက်ကြာခရီးစဉ်သွားရောက် ရာတွင် တရုတ်နိုင်ငံသမ္မတရှီကျင့်ဖျင်နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ပြီး အစည်းအဝေးမှတ်တမ်းကို အစိုးရပိုင်မီဒီယာမှ ထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့သည်။

တောင်ကိုရီးယားသမ္မတ လီဂျေးမြောင်က “နှစ်နိုင်ငံ ကြွယ်ဝချမ်းသာမှုနှင့် တိုးတက်မှုအတွက် အခြေခံအုတ်မြစ်ဖြစ်သော ငြိမ်းချမ်းရေးကိုမြှင့်တင်ရန် ပူးတွဲ ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ပြုလုပ်သင့်သည်” ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။ ပေကျင်းနှင့် ဆိုးလ်အကြား ဆက်ဆံရေးသည် ယခင်တောင်ကိုရီးယားအစိုးရများ၏ တရုတ်ထက် အမေရိကန်နှင့် ဂျပန်နိုင်ငံများနှင့်ဆက်ဆံမှုများကို ဦးစားပေးသောကြောင့် ပြီးခဲ့သည့်နှစ်များအတွင်း အပြောင်းအလဲများရှိခဲ့ပြီး အမေရိကန်အား ၎င်း၏မြေပေါ်တွင် ခုံးကျည်ကာကွယ်ရေး စနစ်တပ်ဆင်ခွင့်ပြုခဲ့သည်။ ထို့ပြင် လီဂျေးမြောင်က ပေကျင်းနှင့် ဆက်ဆံရေးကို တိုးတက်ကောင်းမွန်အောင် လုပ်ဆောင်မည်ဟု ကတိပြုထားပြီး ဝါရှင်တန်နှင့် တိုကျိုတို့နှင့် ဆက်ဆံရေးကိုလည်း ခိုင်မာအောင်လုပ်ဆောင်မည်ဟု ပြောကြား ခဲ့သည်။

လီဂျေးမြောင်သည် တရုတ်နိုင်ငံသို့ရောက်ရှိလာချိန်တွင် မြောက်ကိုရီးယား သည် ပင်လယ်ထဲသို့ ပဲ့ထိန်းဒုံးကျည်များစွာကို ပစ်လွှတ်ခဲ့ပြီး အသံထက် ငါးဆ ကျော်မြန်သောနှုန်းဖြင့် သွားလာနိုင်ရန် တီထွင်ထားပြီး ထောက်လှမ်းရန်နှင့် ကြား ဖြတ်ရန် အလွန်ခက်ခဲသော hypersonic ဒုံးကျည်များဖြစ်သည်ဟု မြောက် ကိုရီးယားက ပြောကြားခဲ့သည်။ ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များကလည်း မြောက်ကိုရီးယား သည် ထိုကဲ့သို့လုပ်ဆောင်နိုင်သော hypersonic လက်နက်ကို တီထွင်ခဲ့ခြင်းရှိမရှိကို သံသယရှိနေကြသည်။

ထိပ်သီးအစည်းအဝေးအတွင်း နှစ်နိုင်ငံသည် ကိုရီးယားကျွန်းဆွယ်ပေါ်ရှိ တင်းမာမှုများကို လျော့ချရန် တီထွင်ဖန်တီးမှု ဆိုင်ရာနည်းလမ်းများကို ဆက်လက် ရှာဖွေရန် သဘောတူညီခဲ့ပြီး ငြိမ်းချမ်းရေးမြှင့်တင်ရန် ကြိုးပမ်းမှုများတွင် “တည် ဆောက်မှုဆိုင်ရာ အခန်းကဏ္ဍမှပါဝင်ရန်” တရုတ်နိုင်ငံ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အတည် ပြုခဲ့သည်။

တရုတ်နိုင်ငံသည် မြောက်ကိုရီးယား၏ အဓိကမဟာမိတ်နိုင်ငံဖြစ်ပြီး စီးပွားရေး အသက်သွေးကြော တစ်ခုလည်းဖြစ်သည်။ ပြီးခဲ့သည့်နှစ်များအတွင်း တရုတ်နိုင်ငံသည် ရုရှားနှင့်အတူ အမေရိကန်နှင့် အခြားနိုင်ငံများက မြောက် ကိုရီးယားအပေါ် ကုလသမဂ္ဂ၏ ပိတ်ဆို့မှုများကို ပိုမိုတင်းကျပ်စွာပြုလုပ်ရန် ကြိုးပမ်းမှုများကို အကြိမ်ကြိမ် ပိတ်ဆို့မှုများပြုလုပ်ခဲ့သည်။

သမ္မတ နီကိုလတ်စ် မာဒူရိုကို ရာထူးမှဖယ်ရှားခြင်းအပါအဝင် ဗင်နီဇွဲလား အပေါ် အမေရိကန်၏ တိုက်ခိုက်မှုကို ပြိုယမ်းက ဝေဖန်ပြီးနောက် ဒုံးကျည် စမ်းသပ်မှုများ ထွက်ပေါ်လာခြင်းဖြစ်သည်။ ရှိကျင့်ဖျင်သည် လီဂျေးမြောင်နှင့် တွေ့ဆုံရာတွင် ဂျပန်၊ တရုတ်နှင့် တောင်ကိုရီးယားတို့၏ သမိုင်းဝင်ပြိုင်ဆိုင်မှုကို ဖော်ပြခဲ့ပြီး “ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်း အောင်ပွဲ၏ အသီးအပွင့်များကို ကာကွယ် ရန်နှင့် အရှေ့မြောက်အာရှတွင် ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် တည်ငြိမ်မှုကို ကာကွယ်ရန် နှစ်နိုင်ငံပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်” တောင်းဆိုခဲ့သည်။

အမေရိကန်နှင့် တောင်ကိုရီးယား၏ စစ်ရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လီဂျေးမြောင်က ၎င်း၏ ခရီးစဉ်မတိုင်မီ အင်တာဗျူးတစ်ခုတွင် တောင် ကိုရီးယား-တရုတ်ဆက်ဆံရေးသည် ထိပ်တိုက်ရင်ဆိုင်မှုဆီသို့ ဦးတည်သွားသင့် သည်ဟုမဆိုလိုကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။

တရုတ်နိုင်ငံသို့ ၎င်း၏ခရီးစဉ်သည် “အတိတ်က အထင်အမြင်လွဲမှားမှုများ သို့မဟုတ် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်မှုများကို လျော့ချရန် သို့မဟုတ် ဖယ်ရှားရန်နှင့်

တောင်ကိုရီးယား-တရုတ်ဆက်ဆံရေးကို မြှင့်တင်ရန်နှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန်” ရည်ရွယ်ကြောင်း ၎င်းက ထပ်လောင်းပြောကြားခဲ့သည်။

တရုတ်နှင့် တောင်ကိုရီးယားတို့သည် ခိုင်မာသော ကုန်သွယ်ရေး ဆက်ဆံရေးကို ထိန်းသိမ်းထားပြီး ၂၀၂၄ ခုနှစ်တွင် နှစ်နိုင်ငံကုန်သွယ်မှုမှာ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၂၇၃ ဘီလီယံခန့်ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ၎င်းတို့၏တွေ့ဆုံမှုအတွင်း ရှိကျင့်ဖျင့်နှင့် လီဂျေးမြောင်တို့သည် နည်းပညာ၊ ကုန်သွယ်ရေး၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးကဲ့သို့သော နယ်ပယ်များတွင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု သဘောတူညီချက် ၁၅ ခု လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြသည်။

၂၀၂၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၅ ရက်နံနက်ပိုင်းတွင် လီဂျေးမြောင်သည် Samsung၊ Hyundai၊ LG နှင့် Alibaba Group အပါအဝင် တောင်ကိုရီးယားနှင့် တရုတ်ကုမ္ပဏီကြီးများမှ ကိုယ်စားလှယ်များနှင့်အတူ ပေကျင်းတွင်ကျင်းပသော စီးပွားရေးဖိုရမ်တစ်ခုသို့ တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ထိုအစည်းအဝေးတွင် လီဂျေးမြောင်နှင့် တရုတ်ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ် ဟီလီဖန်တို့သည် စားသုံးသူကုန်ပစ္စည်းများ၊ စိုက်ပျိုးရေး၊ ဇီဝနည်းပညာနှင့် ဖျော်ဖြေရေးကဲ့သို့သော နယ်ပယ်များတွင် သဘောတူညီချက်များ လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြသည်။

Source: <https://abcnews.go.com/Business/wireStory/china-south-korea-pledge-bolster-ties-regional-tensions-128912890>

ဒေါ်ဝင်းဇာဇာလှိုင်
ဒုတိယဦးစီးမှူး
e-Government ဌာနခွဲ
ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး

ဗင်နီဇွဲလားရေနံနှင့် ထရမ်ပို၏အစီအစဉ်

ဒေါက်တာထရမ်ပိုသည် ဗင်နီဇွဲလားသမ္မတ နီကိုလတ်စ်မာဒူရိုကို ဖမ်းဆီးပြီးနောက် ဗင်နီဇွဲလားနိုင်ငံတွင် “ကောင်းမွန်လုံခြုံသည့် အစိုးရအပြောင်းအလဲ” မပြီးဆုံးမချင်း နိုင်ငံကိုကိုယ်တိုင် “စီမံခန့်ခွဲမည်” ဟုပြောကြားခဲ့သည်။ ဗင်နီဇွဲလားနိုင်ငံ၏ ရေနံသယံဇာတများကိုလည်း ထုတ်ယူအသုံးချသွားမည်ဖြစ်သည်။ အမေရိကန်သမ္မတအနေဖြင့် ကမ္ဘာပေါ်တွင် ရေနံသိုက်အများဆုံးရှိသည့် ဗင်နီဇွဲလားနိုင်ငံတွင် အမေရိကန်ရေနံ ကုမ္ပဏီများမှ ဒေါ်လာဘီလျံများစွာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံစေရန် ဆန္ဒရှိနေပြီး ယခုအချိန်ထိ အပြည့်အဝ အသုံးမချရသေးသော ရေနံသယံဇာတကို ထုတ်ယူ

အသုံးချစေလိုသည်။ အမေရိကန်ရေနံ ကုမ္ပဏီများအနေဖြင့် ဗင်နီဇွဲလား၏ ပျက်စီးနေသည့် ရေနံအဆောက်အအုံများကိုပြုပြင်ကာ အမေရိကန်နိုင်ငံအတွက် ဝင်ငွေရှာပေးနိုင်မည်ဟု ထရမ်ကပြောကြားခဲ့ပါသည်။ သို့သော် ထရမ်၏ အစီအစဉ်မှာ အလွန်ခက်ခဲကြောင်း

စွမ်းအင်ကြီးကြပ် ကျွမ်းကျင်သူများက သုံးသပ်ပြီး ဒေါ်လာဘီလျံများစွာ ကုန်ကျနိုင်ပြီး ရေနံထုတ်လုပ်မှုပမာဏကို သိသိသာသာ တိုးတက်စေရန် ဆယ်စုနှစ်တစ်ခုခန့် ကြာနိုင်ကြောင်းပြောကြားခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် အမေရိကန်နိုင်ငံသည် ဗင်နီဇွဲလား၏ ရေနံသယံဇာတများကို အမှန်တကယ် ထိန်းချုပ်နိုင်မလား၊ ထရမ်၏ အစီအစဉ်က အလုပ်ဖြစ်မလားဆိုသည့် မေးခွန်းများ ပေါ်ပေါက်လာသည်။

ဗင်နီဇွဲလားနိုင်ငံသည် ခန့်မှန်းခြေအားဖြင့် ရေနံပေပါ ၃၀၃ ဘီလျံရှိသည့် ကမ္ဘာပေါ်တွင် ရေနံသိုက် အများဆုံးရှိသည့် နိုင်ငံဖြစ်သည်။ ယနေ့အချိန်တွင် ခန့်မှန်းခြေရှိသည့် ရေနံပမာဏနှင့် အမှန်တကယ် ထုတ်လုပ်နေသော ရေနံပမာဏနှိုင်းယှဉ်လျှင် အလွန်နည်းပါးသည်။ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် အစောပိုင်းမှစ၍ ရေနံထုတ်လုပ်မှုသည် အလွန်လျော့နည်းလာခဲ့ပြီး ယခင်သမ္မတ ဟူဂိုချာဗက်ဇ်နှင့် မာဒူးရီ အစိုးရတို့က အစိုးရပိုင်ရေနံကုမ္ပဏီဖြစ်သည့် PDVSA ကို ထိန်းချုပ်မှု ပိုမိုတင်းကြပ်လာသဖြင့် အတွေ့အကြုံရှိ ဝန်ထမ်းအများအပြားလည်း ထွက်ခွာသွားခဲ့သည်။ အမေရိကန်ရေနံ ကုမ္ပဏီဖြစ်သည့် Chevron အပါအဝင် အနောက်နိုင်ငံရေနံကုမ္ပဏီအချို့က ယခုအချိန်ထိ လုပ်ကိုင်နေဆဲ ဖြစ်သော်လည်း အမေရိကန်နိုင်ငံသည် မာဒူးရီအစိုးရ၏ အရေးပါသော စီးပွားရေးကို ပိတ်ဆို့မှုများ တိုးမြှင့်လာသည်။

၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ သမ္မတဘာရက်အိုဘားမား အစိုးရလက်ထက်တွင် လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်မှုများနှင့် ပတ်သက်၍ ဒဏ်ခတ်ပိတ်ဆို့မှုများကြောင့် ဗင်နီဇွဲလားနိုင်ငံသည် အခြားနိုင်ငံများ၏ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများနှင့် ချိတ်ဆက်မရ ဖြစ်နေသည်။ ဗင်နီဇွဲလားနိုင်ငံ၏ ရေနံလုပ်ငန်းသည် “လွန်ခဲ့သော ဆယ်စုနှစ်များအတွင်း အအောင်မြင်ဆုံးရောက်ရှိခဲ့သည်ဟု” Oxford Institute for Energy Studies မှ သိရှိရသည်။

နိုဝင်ဘာလတွင် ထုတ်ဝေခဲ့သည့် နိုင်ငံတကာ စွမ်းအင်အေဂျင်စီ၏ နောက်ဆုံး ရေနံဈေးကွက် အစီရင်ခံစာတွင် ဗင်နီဇွဲလားနိုင်ငံသည် တစ်နေ့လျှင်

ဒေါ်လာဘီလျံများစွာ ကုန်ကျနိုင်ပြီး ရေနံထုတ်လုပ်မှုပမာဏကို သိသိသာသာ တိုးတက်စေရန် ဆယ်စုနှစ်တစ်ခုခန့် ကြာနိုင်ကြောင်းပြောကြားခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် အမေရိကန်နိုင်ငံသည် ဗင်နီဇွဲလား၏ ရေနံသယံဇာတများကို အမှန်တကယ် ထိန်းချုပ်နိုင်မလား၊ ထရမ်၏ အစီအစဉ်က အလုပ်ဖြစ်မလားဆိုသည့် မေးခွန်းများ ပေါ်ပေါက်လာသည်။

ဗင်နီဇွဲလားနိုင်ငံသည် ခန့်မှန်းခြေအားဖြင့် ရေနံပေပါ ၃၀၃ ဘီလျံရှိသည့် ကမ္ဘာပေါ်တွင် ရေနံသိုက် အများဆုံးရှိသည့် နိုင်ငံဖြစ်သည်။ ယနေ့အချိန်တွင် ခန့်မှန်းခြေရှိသည့် ရေနံပမာဏနှင့် အမှန်တကယ် ထုတ်လုပ်နေသော ရေနံပမာဏနှိုင်းယှဉ်လျှင် အလွန်နည်းပါးသည်။ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် အစောပိုင်းမှစ၍ ရေနံထုတ်လုပ်မှုသည် အလွန်လျော့နည်းလာခဲ့ပြီး ယခင်သမ္မတ ဟူဂိုချာဗက်ဇ်နှင့် မာဒူးရီ အစိုးရတို့က အစိုးရပိုင်ရေနံကုမ္ပဏီဖြစ်သည့် PDVSA ကို ထိန်းချုပ်မှု ပိုမိုတင်းကြပ်လာသဖြင့် အတွေ့အကြုံရှိ ဝန်ထမ်းအများအပြားလည်း ထွက်ခွာသွားခဲ့သည်။ အမေရိကန်ရေနံ ကုမ္ပဏီဖြစ်သည့် Chevron အပါအဝင် အနောက်နိုင်ငံရေနံကုမ္ပဏီအချို့က ယခုအချိန်ထိ လုပ်ကိုင်နေဆဲ ဖြစ်သော်လည်း အမေရိကန်နိုင်ငံသည် မာဒူးရီအစိုးရ၏ အရေးပါသော စီးပွားရေးကို ပိတ်ဆို့မှုများ တိုးမြှင့်လာသည်။

၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ သမ္မတဘာရက်အိုဘားမား အစိုးရလက်ထက်တွင် လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်မှုများနှင့် ပတ်သက်၍ ဒဏ်ခတ်ပိတ်ဆို့မှုများကြောင့် ဗင်နီဇွဲလားနိုင်ငံသည် အခြားနိုင်ငံများ၏ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများနှင့် ချိတ်ဆက်မရ ဖြစ်နေသည်။ ဗင်နီဇွဲလားနိုင်ငံ၏ ရေနံလုပ်ငန်းသည် “လွန်ခဲ့သော ဆယ်စုနှစ်များအတွင်း အအောင်မြင်ဆုံးရောက်ရှိခဲ့သည်ဟု” Oxford Institute for Energy Studies မှ သိရှိရသည်။

နိုဝင်ဘာလတွင် ထုတ်ဝေခဲ့သည့် နိုင်ငံတကာ စွမ်းအင်အေဂျင်စီ၏ နောက်ဆုံး ရေနံဈေးကွက် အစီရင်ခံစာတွင် ဗင်နီဇွဲလားနိုင်ငံသည် တစ်နေ့လျှင်

ရေနံစည်ပေါင်း ၈၆၀,၀၀၀ ခန့်သာ ထုတ်လုပ်နိုင်ခဲ့သည်။ ဗင်နီဇွဲလားနိုင်ငံ၏ ရေနံ အများစုသည် အက်စစ်ဓာတ်များသည့်ဆီဖြစ်သည့်အတွက် သန့်စင်ရခက်ခဲသော်လည်း ဒီဇယ်နှင့် ကတ္တရာထုတ်လုပ်ရာတွင် အသုံးဝင်သည်။

Capital Economics မှ စီးပွားရေးပညာရှင် နီးလ်ရှီးရင်းက ထရမ်၏ အစီအစဉ်သည် ကမ္ဘာ့ရေနံထောက်ပံ့မှုနှင့် ဈေးနှုန်းအပေါ်သက်ရောက်မှု အနည်းငယ်သာ ရှိနိုင်ပြီး ရေနံထုတ်လုပ်ရာတွင် အချိန်ကာလအလွန် ရှည်လျားသဖြင့် ၂၀၂၆ ခုနှစ်တွင် ရေနံဈေးနှုန်းများမှာ အနည်းငယ်သာ ပြောင်းလဲနိုင်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။ ဗင်နီဇွဲလားနိုင်ငံတွင် နိုင်ငံရေးအခြေအနေ တည်ငြိမ်လာသည်အထိ ကုမ္ပဏီများအနေဖြင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမည် မဟုတ်ကြောင်း၊ ရေနံထုတ်ယူရာတွင်လည်း ကုန်ကျစရိတ်အလွန်မြင့်မားကြောင်း နီးလ်ရှီးရင်းက ပြောကြားခဲ့သည်။ ထို့အပြင် ဗင်နီဇွဲလားနိုင်ငံသည် တစ်နေ့လျှင် ရေနံစည်ပေါင်း သုံးသန်းခန့်ရှိသည့် ယခင် ထုတ်လုပ်မှု အဆင့်သို့ပြန်လည်ရောက်ရှိနိုင်သော်လည်း ကမ္ဘာ့ထိပ်တန်း ရေနံထုတ်လုပ်သူ ၁၀နိုင်ငံ အတွင်းမပါဝင်သေးပါ။ OPEC+ နိုင်ငံများသည် ရေနံထုတ်လုပ်မှု အလွန်မြင့်မားနေသောကြောင့် ယခုအချိန်တွင် ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ရေနံရှားပါးမှု မရှိကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။

အမေရိကန်နိုင်ငံ၏ အရေးယူပိတ်ဆို့မှုများရှိနေသော်လည်း ၂၀၂၂ ခုနှစ်တွင် ယခင်သမ္မတ ဂျိုးဘိုင်ဒန် လက်ထက်က ခွင့်ပြုလိုက်စင် ရရှိခဲ့သည့် Chevron ရေနံကုမ္ပဏီသည် ဗင်နီဇွဲလားနိုင်ငံတွင် လက်ရှိလည်ပတ်နေသော အမေရိကန်နိုင်ငံ၏ ရေနံထုတ်လုပ်သည့် တစ်ခုတည်းသောကုမ္ပဏီဖြစ်သည်။ လက်ရှိတွင် ဗင်နီဇွဲလားနိုင်ငံရှိ ရေနံထုတ်လုပ်မှု၏ ၄၀%ခန့်ကို တာဝန်ယူထားသော Chevron ရေနံကုမ္ပဏီသည် ဝန်ထမ်းများ၏ လုံခြုံရေးကို အဓိကထားပြီး “သက်ဆိုင်ရာ ဥပဒေများနှင့် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများ အားလုံးကို လိုက်နာဆောင်ရွက်နေသည်” ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။

အကြီးတန်းစွမ်းအင်ကြီးကြပ်သူ Mr Falakshahi သည် ရေနံကုမ္ပဏီ အမှုဆောင်များအနေဖြင့် ယင်းအခွင့်အရေးကို အသုံးချသင့် မသင့် ဆွေးနွေးမှုများ ပြုလုပ်နေကြမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများသည် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရာတွင် အဓိကအချက်နှစ်ချက်ဖြစ်သည့် နိုင်ငံရေးအခြေအနေနှင့် မြေပြင်တွင်ရှိသည့် အရင်းအမြစ်များကို မှုတည်နေသည်ဟု ဆိုခဲ့သည်။ ExxonMobil ရေနံကုမ္ပဏီနှင့် ConocoPhillips ရေနံကုမ္ပဏီတို့သည် ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်များတွင် ၎င်းတို့၏ ပိုင်ဆိုင်မှုများကို သိမ်းယူခံရပြီးနောက် ဗင်နီဇွဲလားထံမှ လျော်ကြေးဒေါ်လာဘီလီယံပေါင်း

များစွာကို ယနေ့ထိ တောင်းဆိုနေဆဲ ဖြစ်သည်။ ထိုဖြစ်ရပ်များကြောင့် အခြားသော ရေနံကုမ္ပဏီများသည် ဗင်နီဇွဲလားသို့ ပြန်လည်ဝင်ရောက်ရန် တွေးတောနေကြသည်။ သို့ရာတွင် နိုင်ငံရေးအခြေအနေ မတည်ငြိမ်မှုများရှိနေသော်လည်း Mr Falakshahi က “ရရှိနိုင်မည့် အကျိုးအမြတ် အလားအလာကြီးမားနိုင်ပြီး စီးပွားရေးအမြင်နဲ့ ကြည့်မယ်ဆိုရင်... သင်က ကုမ္ပဏီတစ်ခုကို ဦးဆောင်နေ တယ်ဆိုရင် ဒီလိုအခွင့်အရေးမျိုးမှာ အမြန်ဆုံးပါဝင်ချင်မှာပါ” ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။

Source: <https://www.bbc.com/news/articles/crkr4y717k70>

ဒေါ်ဆုအိမ်သူ

ဒုတိယဦးစီးမှူး

e-Government ဌာနခွဲ

ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး

ဂျပန်-အလယ်အာရှဒေသဆိုင်ရာ စီးပွားရေးဖိုရမ်ကို Tokyo မြို့တွင် ကျင်းပ

စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ဆက်ဆံရေး ခိုင်မာစေရန် ရည်ရွယ်သည့် ဂျပန်နိုင်ငံနှင့် အလယ်အာရှနိုင်ငံ ၅ နိုင်ငံတို့ ပါဝင်သည့် စီးပွားရေးဖိုရမ်တစ်ခုကို ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၂၀ ရက်နေ့က Tokyo မြို့၌ ကျင်းပခဲ့ပါသည်။ အလယ်အာရှ ခေါင်းဆောင်များ၏ ဂျပန်ခရီးစဉ်နှင့် အချိန်ကိုက်ကျင်းပသည့် ၎င်းဖိုရမ်ကို အစိုးရနှင့် ကုမ္ပဏီအရာရှိများ အပါအဝင် လူ ၇၀၀ ခန့် တက်ရောက်ခဲ့ကြပါသည်။

ဂျပန်သည် အလယ်အာရှဒေသတွင် ၅ နှစ်အတွင်း စုစုပေါင်း ယန်း ၃ ထရီလီယံ တစ်နှည်းအားဖြင့် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁၉ ဘီလီယံ တန်ဖိုးရှိသည့် စီးပွားရေးစီမံကိန်းများ လုပ်ဆောင်ရန် ရည်မှန်းထားပါသည်။ စီးပွားရေးစီမံကိန်း

၁၅၀ ကျော်အတွက် ဂျပန်နှင့် အလယ်အာရှနိုင်ငံများအကြား ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုဆိုင်ရာ စာရွက်စာတမ်းများကို လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြသည်ဟု ၎င်းဖိုရမ်တွင် ကြေညာခဲ့ပြီး ၎င်းထဲကအများစုသည် အရေးကြီးသည့် သယံဇာတများရရှိရန်အတွက် ရည်ရွယ်ထားပါသည်။

၎င်းအထဲတွင် ကာဇက်စတန်နိုင်ငံမှ ဂျပန်ကို gallium သတ္တု ပထမဆုံးအကြိမ် တင်သွင်းရန် ပါဝင်ပါသည်။ ၎င်းသတ္တုကို တစ်ပိုင်းလျှပ်ကူးပစ္စည်း

ထုတ်လုပ်ရာတွင် အသုံးပြုပါသည်။ ၎င်းစီမံကိန်းများထဲတွင် နျူကလီးယား စွမ်းအင် ထုတ်လုပ်ရာတွင် အသုံးပြုသည့် uranium ကို တိုးမြှင့်တင်သွင်းခြင်းအပြင် ဂျပန် အစိုးရနှင့် ဆက်စပ်နေသည့် အဖွဲ့အစည်း တစ်ခုက ကာဇက်စတန်တွင် အရေးကြီးသည့် သယံဇာတများကို ရှာဖွေတူးဖော်ခြင်းလည်း ပါဝင်ပါသည်။

တရုတ်သည် ကမ္ဘာပေါ်၌ gallium အများဆုံး ထုတ်လုပ်သည့် နိုင်ငံဖြစ်ပြီး ၂၀၂၃ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လနောက်ပိုင်း ၎င်းသတ္တု နှင့်ဆိုင်သည့် ပို့ကုန်ကန့်သတ်ချက်များကို ဆက်ထိန်းထားခဲ့ပါသည်။ ယခုတစ်ကြိမ် ကြေညာလိုက်သည့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုစီမံကိန်းများနှင့် အခြားစီမံချက်များကတစ်ဆင့် ဂျပန်သည် အရေးကြီးသည့် သယံဇာတများအတွက် ရွေးချယ်မှုအမျိုးမျိုးရှိနိုင်ရေး မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ရန် ရည်မှန်းထားပါသည်။

Source: <https://www3.nhk.or.jp/nhkworld/my/news/1220EE12/>

ဒေါ် ရီရီမွန်

ဒုတိယဦးစီးမှူး

ဖွံ့ဖြိုးမှုစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးဌာနခွဲ

နိုင်ငံခြားစီးပွားဆက်သွယ်ရေးဦးစီးဌာန

**တရုတ်နိုင်ငံ၏ တစ်နှစ်တာ စီးပွားရေးတိုးတက်မှု လျာထားချက်
ပြည့်မီရန် အသင့်ဖြစ်နေ**

တရုတ်နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးမှာ နိုဝင်ဘာလတွင် တည်ငြိမ်သောအရှိန်အဟုန်ကို ဆက်လက်ထိန်းထားနိုင်ခဲ့ပြီး တစ်နှစ်တာ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု လျာထားချက်ပြည့်မီစေမည့် သင့်လျော်ကောင်းမွန်သော အခြေအနေများကို ဖန်တီးပေးခဲ့သည်ဟု ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၁၅ ရက်၌ အသစ်ထုတ်ပြန်သည့် စီးပွားရေး ညွှန်းကိန်းများအရ သိရှိရပါသည်။

စက်မှုကုန်ထုတ်လုပ်မှု၊ လက်လီရောင်းအားနှင့် ဝန်ဆောင်မှုစသည့် အဓိက စီးပွားရေး ညွှန်းကိန်းများမှာ လွန်ခဲ့သောလက တိုးတက်မှုများ ဆက်လက် ဖြစ်ထွန်းခဲ့သည့် တစ်ချိန်တည်းတွင် အလုပ်အကိုင်ရရှိမှုမှာလည်း တည်ငြိမ်သောလားရာ အတိုင်း ဆက်လက်ရှိနေခဲ့သည်ဟု အမျိုးသားစာရင်းအင်းဗျူရီ (NBS)၏ အဆိုအရ သိရှိရပါသည်။

ပြည်တွင်း၌ စိန်ခေါ်မှုများ၊ စွန့်စားမှုများနှင့်အတူ ပြင်ပဝန်းကျင် ပြောင်းလဲလာမှုတို့ကြောင့် ရှုပ်ထွေးသော အခြေအနေနှင့် ရင်ဆိုင်ရစေကာမူ အားကောင်း

သော ကြံ့ကြံ့ခိုင်ခိုင်စွမ်း၊ အထောက်အကူဖြစ်စေသော မက်ခရိုစီးပွားရေးမူဝါဒများ၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး မောင်းနှင်အားသစ်များ တိုးပွားလာခြင်းတို့ကြောင့် တရုတ်နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးသည် တည်တည်ငြိမ်ငြိမ်ဖြင့် စဉ်ဆက်မပြတ် တိုးတက်ခဲ့သည်ဟု NBS ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူ ဖုလျင်ဟွေးက သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲ၌ ပြောကြားခဲ့ပါသည်။

တရုတ်နိုင်ငံ၏ တန်ဖိုးမြှင့် စက်မှုကုန်ထုတ်လုပ်မှုပမာဏမှာ နိုဝင်ဘာလတွင် ယမန်နှစ်ကာလ တူထက် ၄.၈ ရာခိုင်နှုန်း တိုးတက်ခဲ့ကာ ပထမ ၁၁ လအတွင်း စက်မှုကုန်ထုတ်လုပ်မှု ပမာဏမှာ ၆ ရာခိုင်နှုန်း တိုးတက်ခဲ့ကြောင်းသိရှိရပါသည်။ ထို့အတူ စားသုံး

မှုအင်အားကို ညွှန်ပြသော အဓိကညွှန်းကိန်း တစ်ခုဖြစ်သည့် စားသောက်ကုန်ပစ္စည်း လက်လီရောင်းအားမှာလည်း ပထမ ၁၁ လအတွင်း ယခင်နှစ် အလားတူကာလထက် ၄ ရာခိုင်နှုန်းမြင့်တက်ကာ စုစုပေါင်း ယွမ် ၄၅.၆၁ ထရီလီယံ (အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၆.၄၅ ထရီလီယံ ခန့်) ရှိခဲ့ပါသည်။

နိုဝင်ဘာလ တစ်လတည်းတွင်ပင် စားသောက်ကုန် လက်လီရောင်းအားမှာ ၁.၃ ရာခိုင်နှုန်း မြင့်တက်ခဲ့ပါသည်။ အလားတူ ဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍသည်လည်း လွန်ခဲ့သောလတွင် တည်တည်ငြိမ်ငြိမ် တိုးတက်မှုများရရှိခဲ့ကာ ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများ၏ ထုတ်လုပ်မှုညွှန်းကိန်းမှာ ယမန်နှစ် အလားတူကာလ ထက် ၄.၂ ရာခိုင်နှုန်း တိုးတက်ခဲ့သည်ဟု ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များက ညွှန်ပြလျက် ရှိပါသည်။

အလုပ်အကိုင်ရရှိမှုနှင့် ပတ်သက်၍လည်း တရုတ်နိုင်ငံ၏ အလုပ်အကိုင် ဈေးကွက်မှာ ယေဘုယျအားဖြင့် တည်တည်ငြိမ်ငြိမ်ရှိဆဲဖြစ်ကာ အလုပ်လက်မဲ့ ဖြစ်ပွားမှုနှုန်းမှာ နိုဝင်ဘာလတွင် ၅.၁ ရာခိုင်နှုန်းရှိခဲ့ကြောင်း လက်တွေ့စာရင်းကောက်ယူမှုအရ သိရှိရပါသည်။ ထိုအညွှန်းကိန်းမှာ ပထမ ၁၁ လအတွင်း ပျမ်းမျှအားဖြင့် ၅.၂ ရာခိုင်နှုန်းရှိခဲ့ပါသည်။

အဆိုပါ သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲ၌ ရှင်းလင်းပြောကြားရာတွင် ဖုလျင်ဟွေးက အရည်အသွေးမြင့် ကုန်ထုတ်စွမ်းအားသစ်များ သိသိသာသာ တိုးတက်လာပြီး စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် အားအင်သစ်များ ဖြည့်တင်းပေးခဲ့ပုံကို အလေးထားပြောဆိုခဲ့ပါသည်။

ထို့ပြင်နည်းပညာဖြင့် ကုန်ထုတ်လုပ်မှုကဏ္ဍ၏ တန်ဖိုးမြှင့်ထုတ်လုပ်မှု ပမာဏသည် ဇန်နဝါရီလမှ နိုဝင်ဘာလအတွင်း ယခင်နှစ် အလားတူကာလထက် ၉.၂ ရာခိုင်နှုန်း တိုးတက်ခဲ့သကဲ့သို့ အင်္ဂလိပ်တယ်ထုတ်ကုန် ထုတ်လုပ်မှု ပမာဏသည်လည်း ၉.၃ ရာခိုင်နှုန်း မြင့်တက်ခဲ့ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

အထူးသဖြင့် စက်မှုလုပ်ငန်းသုံး စက်ရုပ်နှင့် အိုင်စီဆားကစ် ထုတ်လုပ်မှုမှာ ပထမ ၁၁ လအတွင်း ယခင်နှစ် အလားတူ ကာလထက် ၂၉.၂ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် ၁၀.၆ ရာခိုင်နှုန်း အသီးသီးတိုးတက်ခဲ့သည်ဟု ဖုလျင်ပွေးက ဆိုထားပါသည်။ တရုတ်နိုင်ငံ အနေဖြင့် ယခုနှစ်တစ်နှစ်တာလုံးအတွက် စီးပွားရေးတိုးတက်မှု ၅ ရာခိုင်နှုန်း ခန့်ရှိရန် ရည်မှန်းထားကာ ပထမသုံးလပတ်ကာလ သုံးခု၌ စီးပွားရေးတိုးတက်မှုမှာ ၅.၂ ရာခိုင်နှုန်း ရှိခဲ့ပါသည်။

တရုတ်နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးအရှိန်အဟုန် ခိုင်မာအားကောင်းလျက်ရှိခြင်းမှာ ပိုမိုထိရောက်၍ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ဆောင်ရွက်ထားသော မက်ခရိုစီးပွားရေးမူဝါဒ များကို တိတိကျကျချမှတ်၍ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ကြောင်း၊ စားသုံးမှု၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့် အနာဂတ်အလားအလာသစ်များကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် အသုံးချမှု မြှင့်တင်ရေးအတွက် လတ်တလောချမှတ်ထားသည့် မူဝါဒအစီအမံများ လည်း ဖွံ့ဖြိုးမှုအရှိန်အဟုန်ကို တစ်ဆင့်တိုး ခိုင်မာစေမည်ဖြစ်ကြောင်း ဖုလျင်ပွေးက ပြောကြားခဲ့ပါသည်။

Source: <https://xinhuamyanmar.com/media/videos/nv-251217021/>

ဦးလှမိုးသူ

ဒုတိယဦးစီးမှူး

ဖွံ့ဖြိုးမှုစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးဌာနခွဲ
နိုင်ငံခြားစီးပွားဆက်သွယ်ရေးဦးစီးဌာန

**တရုတ်နိုင်ငံ၏ အစိမ်းရောင် လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ကုန်သွယ်မှုပမာဏ ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊
ဇန်နဝါရီလမှ နိုဝင်ဘာလအတွင်း တစ်ဟုန်ထိုးမြင့်တက်**

တရုတ်နိုင်ငံ၏ အစိမ်းရောင် လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ကုန်သွယ်မှုပမာဏသည် ၂၀၂၅ ခုနှစ်၏ ပထမ ၁၁ လတာအတွင်း တစ်ဟုန်ထိုးမြင့်တက်လာခဲ့ပြီး ယခင်နှစ် ကာလတူထက် ၄၁.၃ ရာခိုင်နှုန်းမြင့်တက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ကြောင်း အမျိုးသားစွမ်းအင် စီမံခန့်ခွဲရေးဌာန (NEA) က ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၂၅ ရက်တွင် ထုတ်ပြန် ခဲ့ပါသည်။ ဇန်နဝါရီလမှ နိုဝင်ဘာလအထိ တရုတ်နိုင်ငံ၏ အစိမ်းရောင် လျှပ်စစ်

ဓာတ်အား ကုန်သွယ်မှုပမာဏမှာ ကီလိုဝပ်နာရီ (kWh) ၂၉၆.၇ ဘီလီယံအထိ ရောက်ရှိခဲ့ပါသည်။ နိုဝင်ဘာလတစ်လတည်း၌ပင် တရုတ်နိုင်ငံ၏ အစိမ်းရောင် လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ကုန်သွယ်မှုပမာဏမှာ ၃၃.၆ ဘီလီယံ kWh ရှိပြီး ယခင်နှစ် ကာလတူထက် ၄၂.၈ ရာခိုင်နှုန်း မြင့်တက်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

အဆိုပါပထမ ၁၁ လတာ အတွင်း တရုတ်နိုင်ငံ၏ စုစုပေါင်း လျှပ်စစ် ဓာတ်အား ကုန်သွယ်မှုပမာဏ သည် ၆ ထရီလီယံ kWh ကျော်လွန်ခဲ့ပြီး စုစုပေါင်း လျှပ်စစ်ဓာတ်အား သုံးစွဲမှု၏ ၆၃.၇ ရာခိုင်နှုန်း ရှိပါသည်။ အစိမ်းရောင် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားကို လေ၊ နေရောင်

ခြည် သို့မဟုတ် ဇီဝလောင်စာကဲ့သို့သော ပြန်လည်ပြည့်ဖြိုးမြဲ စွမ်းအင်ရင်းမြစ် များမှ ထုတ်လုပ်သည်။ ၁၄ ကြိမ်မြောက် ငါးနှစ်စီမံကိန်း ကာလ (၂၀၂၁-၂၀၂၅) အတွင်း တရုတ်နိုင်ငံ၏ စုစုပေါင်း လျှပ်စစ်ဓာတ်အားသုံးစွဲမှု စုစုပေါင်း ပမာဏ၏ သုံးပုံတစ်ပုံမှာ အစိမ်းရောင် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားဖြစ်ကြောင်း NEA ၏ အဆိုအရ သိရှိရပါသည်။ တရုတ်နိုင်ငံသည် ကမ္ဘာ့အကြီးဆုံးသန့်ရှင်းသော လျှပ်စစ်ဓာတ်အား စနစ်နှင့် ကာဗွန်ကုန်သွယ်ရေး ဈေးကွက်ကို တည်ဆောက်ထားပြီး ၎င်း၏ အစိမ်း ရောင်စက်မှုလုပ်ငန်းများမှာ ဆက်လက်တိုးတက်လျက်ရှိကြောင်း သိရှိရပါသည်။

Source: <https://xinhuamyanmar.com/news/china/ne-25122623/>

ဒေါ် ရီရီမွန်
ဒုတိယဦးစီးမှူး

ဖွံ့ဖြိုးမှုစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးဌာနခွဲ
နိုင်ငံခြားစီးပွားဆက်သွယ်ရေးဦးစီးဌာန

ဂျာမနီနိုင်ငံ၌ ကလေးများ လူမှုကွန်ရက်မီဒီယာ အသုံးပြုခွင့်ပိတ်ပင်ရေးကို
လက်ခံသွားဖွယ်ရှိဟု ဒီဂျစ်တယ် ဝန်ကြီးပြောကြား

ဂျာမနီနိုင်ငံ၌ ကလေးများ လူမှုကွန်ရက်မီဒီယာ အသုံးပြုခွင့်ကို ပိတ်ပင် သွားရန် အလားအလာများရှိသည်ဟု ဂျာမနီနိုင်ငံ၏ ဒီဂျစ်တယ်ကိစ္စရပ်များဆိုင်ရာ ဝန်ကြီး ကာစတန်ဝိုင်းဘာကာမှ ပြောကြားခဲ့ပါသည်။ အဆိုပါပိတ်ပင်မှုမှာ မကြာ သေးမီက ဩစတြေးလျနိုင်ငံ၌ ချမှတ်ခဲ့သည့် ကလေးသူငယ်များ လူမှုကွန်ရက် မီဒီယာ အသုံးပြုခွင့်ပိတ်ပင်မှုနှင့် အလားသဏ္ဍာန်တူညီသည်ဟု ဂျာမနီသတင်း

အေဂျင်စီ ဒီပီအေတွင် ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ ၂၆ ရက်က ဖော်ပြထားပါသည်။ ဆိုရှယ်မီဒီယာ ပလက်ဖောင်းပေါ်သို့ ကလေးငယ်များဝင်ရောက်ခွင့် ကန့်သတ်လိုက်ခြင်းသည် မှန်ကန်သည်ထက်ပိုသည်ဟု ၎င်းကဒီပီအေသတင်းဌာနသို့ ပြောကြားခဲ့ပါသည်။ လူငယ်များဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုတွင် လူမှုကွန်ရက်မီဒီယာ၏ သက်ရောက်မှုသည် ပိုမိုနက်ရှိုင်းသည်ဟုလည်း ထောက်ပြခဲ့ပါသည်။

ကလေးငယ်များ ကျန်းမာသည့် နည်းလမ်းဖြင့် ကြီးပြင်းနိုင်ရန် မူဝါဒ ချမှတ်သူများက ထည့်သွင်းစဉ်းစားရန် လိုအပ်သည်ဟု လူမှုကွန်ရက် မီဒီယာ မရှိဘဲကြီးပြင်းလာသည့် ယခင်မျိုးဆက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်ကာ ၎င်းကပြောကြား ခဲ့ပါသည်။ ဂျာမနီအစိုးရသည်ဒစ်ဂျစ်တယ် ခေတ်တွင်

ကလေးများနှင့်လူငယ်များကို ကာကွယ်ရန် ကျွမ်းကျင်သည့် ကော်မရှင်တစ်ခု ဖွဲ့စည်းထားပါသည်။

အကြံပြုချက်များကို နွေရာသီတွင်တင်ပြရန် မျှော်မှန်းထားပါသည်။ ကော်မရှင်၏ လုပ်ငန်းများတွင် လူမှုကွန်ရက် မီဒီယာအသုံးပြုနိုင်မည့် အသက်ကန့်သတ်ချက်နှင့် ကျောင်းများတွင် မိုဘိုင်းဖုန်းအသုံးပြုခွင့်ကို ပိတ်ပင်ရန် ဆွေးနွေးမှုများ ပါဝင်မည်ဟု သိရှိရပါသည်။ ယခုလအစောပိုင်းတွင် (Intelligence and National Security Alliance -INSA) အင်စတီကျူက ကောက်ယူထားသည့် စစ်တမ်းအရ ဂျာမနီနိုင်ငံသား ၆၀ ရာခိုင်နှုန်းသည် အသက် ၁၆ နှစ်အောက် ကလေးများကို လူမှုကွန်ရက် မီဒီယာအသုံးပြုခွင့် ပိတ်ပင်ရန် ထောက်ခံထားကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

Source: <https://www.mdn.gov.mm/my/gaamniiniungngnn-klemaa-luumuknrkmiidiiyaasunpuk hngpittpngrekiu-lkkhnsaaphyrihu>

ဒေါ် ထက်ထက်လွင်

ဒုတိယဦးစီးမှူး

ဖွံ့ဖြိုးမှုစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးဌာနခွဲ
နိုင်ငံခြားစီးပွားဆက်သွယ်ရေးဦးစီးဌာန

အင်ဒို- ပစိဖိတ်ဒေသ စီးပွားရေး ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မှုများအား နက်ရှိုင်းစေမည့် အိန္ဒိယ-နယူးဇီလန် လွတ်လပ်သော ကုန်သွယ်မှုသဘောတူစာချုပ် ညှိနှိုင်းမှုများပြီးစီး

အိန္ဒိယနိုင်ငံ၊ ဝန်ကြီးချုပ် Shri Narendra Modi ၏ အမြော်အမြင် ရှိသော ဦးဆောင်မှုအောက်တွင် အင်ဒို-ပစိဖိတ်ဒေသနှင့် စီးပွားရေးနှင့် မဟာဗျူဟာမြောက် ထိတွေ့ဆက်ဆံမှုတွင် အဓိကမှတ်တိုင်အဖြစ် အိန္ဒိယနှင့် နယူးဇီလန်နိုင်ငံတို့သည် ဘက်စုံဟန်ချက်

ညီပြီး ရှေ့ရှုသော လွတ်လပ်သောကုန်သွယ်မှု သဘောတူစာချုပ် ညှိနှိုင်းမှုများ အပြီး သတ်နိုင်ခဲ့သည်။ အဆိုပါ သဘောတူစာချုပ်သည် အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ ကာလရှည် အမျိုးသားရေး ရည်မှန်းချက်ဖြစ်သည့် Viksit Bharat 2047 နှင့် လိုက်လျော ညီထွေဖြစ်ပြီး အိန္ဒိယမှ ယနေ့အထိ စေ့စပ်ညှိနှိုင်းထားသည့် လွတ်လပ်သော ကုန်သွယ်မှုသဘောတူ စာချုပ်များထဲတွင် အမြန်ဆုံးအပြီးသတ်နိုင်သည့် လွတ်လပ် သောကုန်သွယ်မှု သဘောတူစာချုပ်တစ်ခုဖြစ်ပါသည်။

၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၆ ရက်နေ့တွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံ၊ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးနှင့် စက်မှုဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး Shri Piyush Goyal နှင့် နယူးဇီလန်နိုင်ငံ၊ ကုန်သွယ်မှုနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဝန်ကြီးဌာန၊ ဝန်ကြီး Mr.Todd McClay တို့ တွေ့ဆုံစဉ် ညှိနှိုင်းမှုများ တရားဝင်စတင်ခဲ့ပါသည်။ အိန္ဒိယ-နယူးဇီလန် လွတ်လပ်သော ကုန်သွယ်မှုသဘောတူစာချုပ်အတွက် ဗီဒီယိုကွန်ဖရင့်စနစ်ဖြင့် ကြားဖြတ်ညှိနှိုင်း မှုများနှင့် လူကိုယ်တိုင်တက်ရောက်သည့် အစည်းအဝေးများဖြင့် တရားဝင်စေ့စပ် ညှိနှိုင်းမှု ငါးကြိမ်အပြီးတွင် ညှိနှိုင်းမှုများ အပြီးသတ်ခဲ့ပါသည်။

သဘောတူစာချုပ်သည် အလုပ်အကိုင်ဖန်တီးမှု မြှင့်တင်ခြင်း၊ ကျွမ်းကျင် လုပ်သားများ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှုကို လွယ်ကူချောမွေ့စေခြင်း၊ ကုန်သွယ်မှုနှင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုမြှင့်တင်ခြင်း၊ တီထွင်ဆန်းသစ်မှုမှတစ်ဆင့် လယ်ယာထုတ်ကုန် စွမ်းအားမြှင့်တင်ခြင်းနှင့် အသေးစား၊ အငယ်စားနှင့် အလတ်စားလုပ်ငန်းများ၏ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုကို ခိုင်မာအားကောင်းစေမည့် အရည်အသွေးပြည့်ဝသည့် စီးပွားရေး မိတ်ဖက်ဆက်ဆံရေးကို ထူထောင်နိုင်မည်ဖြစ်ပြီး ကာလရှည် စီးပွားရေး ကြံ့ကြံခံ နိုင်မှုကို အထောက်အကူပြုစေမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပြည်သူ့ဗဟိုပြုကုန်သွယ်ရေးအမြင်

Shri Piyush Goyal က ယခုသဘောတူစာချုပ်သည် ပထမဆုံး ပြည်သူ့ဗဟိုပြု ကုန်သွယ်မှုမူဘောင်ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြခဲ့ပြီး လယ်သမားများ၊ စွန့်ဦး တီထွင်သူများ၊ ကျောင်းသားများ၊ အမျိုးသမီးများ၊ လူငယ်များနှင့် တီထွင်ဖန်တီး သူများအတွက် အခွင့်အလမ်းကောင်းများ ဖန်တီးပေးနိုင်ရန်နှင့် ခေတ်မီစိုက်ပျိုးရေး အလေ့အကျင့်များမှ တစ်ဆင့် လယ်သမားများ၏ဝင်ငွေကို မြှင့်တင်ပေးပြီး အိန္ဒိယ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ဒေသတွင်းနှင့် ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ထုတ်လုပ်မှုကွင်းဆက် များတွင် ပိုမိုနက်ရှိုင်းစွာ ပေါင်းစပ်နိုင်ရန် ရည်ရွယ်ကြောင်း မှတ်တမ်းတင်ခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင် အိန္ဒိယလူငယ်များအတွက် ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာသင်ယူမှုနှင့် လုပ်ငန်းခွင် အခွင့်အလမ်းများကိုရရှိကာ အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်အတွက် အထောက်အကူပေးကြောင်း အလေးပေးပြောကြားခဲ့ပါသည်။

အိန္ဒိယပို့ကုန်များအတွက် အကောက်ခွန် အပြည့်အဝဖယ်ရှားရေး

သဘောတူညီချက်၏ အဓိကအချက်မှာ နယူးဇီလန်သည် ၎င်း၏ အကောက်ခွန်လိုင်းများအပေါ် ၁၀၀ ရာခိုင်နှုန်း အကောက်ခွန် ဖယ်ရှားခြင်းဖြစ်ပြီး အိန္ဒိယ ပို့ကုန်အားလုံးအတွက် အကောက်ခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်ကို ပေးအပ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ အထည်အလိပ်၊ အဝတ်အထည်၊ သားရေ၊ ဖိနပ်၊ ရေထွက်ပစ္စည်း၊ ကျောက်မျက်ရတနာနှင့် လက်ဝတ်ရတနာများ၊ လက်မှုပညာ၊ အင်ဂျင်နီယာ ပစ္စည်းများနှင့် မော်တော်ကားများ အပါအဝင် အိန္ဒိယ၏ လုပ်သားအများသုံး ကဏ္ဍများ၏ ယှဉ်ပြိုင်နိုင်စွမ်းကို သိသိသာသာ မြှင့်တင်ပေးမည်ဖြစ်ပါသည်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ ကျွမ်းကျင် ပညာရှင်များနှင့် ကျောင်းသားများအတွက် တိုးချဲ့ထားသော လမ်းကြောင်းများ

သဘောတူစာချုပ်သည် အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ၊ ကျောင်း သားများနှင့် လူငယ်များအတွက် ပညာသင်ကြား နေစဉ်အတွင်း အလုပ်အခွင့် အလမ်းများ၊ ပညာသင်ကြားပြီးနောက် အလုပ်အကိုင်ရွေးချယ်မှုများ၊ သီးခြား ဗီဇာအစီအစဉ်များနှင့် အလုပ်အားလပ်ရက်ဗီဇာ အပါအဝင် ပိုမိုကောင်းမွန်သော ဝင်ရောက်ခွင့်နှင့် နေထိုင်မှုဆိုင်ရာ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ဆောင်ရွက်ပေးထားပါသည်။ သိသာထင်ရှားသည့်ကိစ္စရပ်မှာ ယာယီ အလုပ်အကိုင်ဝင်ရောက်ခွင့် ဗီဇာဖြစ်ပါသည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံမှ ကျွမ်းကျင်ပညာရှင် ၅၀၀၀ ဦးအား နယူးဇီလန်နိုင်ငံတွင် အလုပ် လုပ်ကိုင်ရန် သတ်မှတ်ထားသော အချိန်ကာလ၌ အများဆုံး သုံးနှစ်အထိ ခွင့်ပြုထားပါသည်။

စိုက်ပျိုးရေးနှင့် စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း

သဘောတူစာချုပ်သည် ကီဝီသီး၊ ပန်းသီးနှင့် ပျားရည်တို့အတွက် ထုတ်လုပ်မှုစွမ်းအားမြှင့်တင်မှု၊ နည်းပညာ လွှဲပြောင်းမှု၊ သုတေသနပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မှု၊ အရည်အသွေးမြှင့်တင်မှုနှင့် ထုတ်လုပ်မှုကွင်းဆက် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု တို့ကို အလေးပေး လျက်သီးသန့်စိုက်ပျိုးရေး နည်းပညာဆိုင်ရာ လုပ်ဆောင်ချက် အစီအစဉ်များကို ချမှတ်ထားပါသည်။ ဤအစီအစဉ်များသည် ပြည်တွင်း စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်ကို အားကောင်းစေရန်နှင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ တောင်သူ လယ်သမားများအတွက် ဝင်ငွေတိုးစေရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုမြှင့်တင်ခြင်းနှင့် Make in India ဆောင်ရွက်ခြင်း

သဘောတူစာချုပ်သည် နှစ်နိုင်ငံကြား ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု မိတ်ဖက်ဆက်ဆံ ရေးကို သိသိသာသာ နက်ရှိုင်းစေပါသည်။ နယူးဇီလန်နိုင်ငံသည် Make in India အစီအစဉ်အောက်တွင် ကုန်ထုတ်လုပ်မှု၊ အခြေခံအဆောက်အအုံ၊ ဝန်ဆောင်မှု၊ တီထွင်ဆန်းသစ်မှုနှင့် အလုပ်အကိုင်တို့ကို ပံ့ပိုးပေးနိုင်ရေးအတွက် လာမည့် ၁၅ နှစ်အတွင်း အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၂၀ ဘီလီယံ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရန် ကတိကဝတ်ပြုထားပါသည်။ အိန္ဒိယစီးပွားရေး လုပ်ငန်းများကလည်း နယူးဇီလန် နိုင်ငံတွင် လုပ်ငန်းများတိုးချဲ့လုပ်ကိုင်ခြင်းနှင့် ပစ်ဖိတ်ဒေသဈေးကွက်သို့ ပိုမိုဝင် ရောက်ခွင့် စသည့်အကျိုးကျေးဇူးများရရှိရန် မျှော်မှန်းထားပါသည်။

ပိုမိုကျယ်ပြန့်သော ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုနှင့် ကုန်သွယ်မှုလွယ်ကူချောမွေ့စေရေး

အကောက်ခွန်ဖြေလျှော့ခြင်းအပြင် သဘောတူစာချုပ်သည် စည်းမျဉ်း စည်းကမ်းများ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု မြှင့်တင်ခြင်း၊ ပွင့်လင်းမြင်သာမှု၊ အကောက်ခွန် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ လွယ်ကူချောမွေ့ခြင်း၊ လူ၊ အပင်နှင့် တိရိစ္ဆာန်များ ပိုးမွှားရောဂါ ကင်းစင်စေရေးနှင့် ကုန်သွယ်မှုနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် နည်းပညာ အတားအဆီးများဆိုင်ရာ မူဝါဒများ ခိုင်မာအားကောင်းစေခြင်းတို့မှတစ်ဆင့် အကောက်ခွန် မဟုတ်သည့် အတားအဆီးများ ဖြေရှင်းနိုင်မည့် ခိုင်မာအားကောင်းသည့် ပြဋ္ဌာန်းချက်များ ပါဝင် ပါသည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ ကျန်းမာရေးဂေဟစနစ်နှင့် ဆေးဘက်ဆိုင်ရာတန်ဖိုးများကို ကမ္ဘာအနှံ့ခရီးသွားလာမှုမြှင့်တင်လျက် AYUSH၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း၊ ရုပ်မြင်သံကြားခရီးသွားလုပ်ငန်း၊ သစ်တော၊ ပန်းမန်နှင့် ရိုးရာအသိပညာ စနစ်များ စသည့် နယ်ပယ်များတွင် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရန်လည်း သဘောတူညီခဲ့ပါသည်။

ကုန်သွယ်မှုအလားအလာကို ဖွင့်လှစ်ခြင်း

အိန္ဒိယနှင့် နယူးဇီလန်တို့အကြား စီးပွားရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုသည်

တိုးတက်လျက်ရှိပါသည်။ နှစ်နိုင်ငံ ကုန်သွယ်မှု တန်ဖိုးသည် ၂၀၂၄-၂၀၂၅ ခုနှစ်တွင် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁.၃ ဘီလီယံ ရောက်ရှိခဲ့ပြီး ၂၀၂၄ ခုနှစ်တွင် ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု စုစုပေါင်းကုန်သွယ်မှု တန်ဖိုးမှာ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁.၂၄ ဘီလီယံ ရောက်ရှိခဲ့ပါသည်။ ဝန်ဆောင်မှု ကဏ္ဍအနေဖြင့် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁.၂၄ ဘီလီယံ ရှိပြီး ခရီးသွားလာမှု၊ သတင်းအချက်အလက်နှင့် နည်းပညာနှင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်း တို့သည် အဓိကဝန်ဆောင်မှု ကဏ္ဍများဖြစ်ပါသည်။

အိန္ဒိယ-နယူးဇီလန် လွတ်လပ်စွာကုန်သွယ်မှု သဘောတူစာချုပ်သည် အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ ကမ္ဘာလုံးဆိုင်ရာ ယှဉ်ပြိုင်နိုင်စွမ်းရှိပြီး အားလုံးပါဝင်၍ ခံနိုင်ရည် ရှိသော စီးပွားရေးအဖြစ် ပေါ်ထွန်းလာစေပြီး မျိုးဆက်သစ် ကုန်သွယ်မှု မိတ်ဖက် ဆက်ဆံရေးအဖြစ် ရပ်တည်လျက်ရှိပါသည်။ ထို့ပြင် အင်ဒို-ပစိဖိတ်ဒေသ စီးပွားရေးတွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ ဦးဆောင်မှုအခန်းကဏ္ဍကို အားကောင်းစေပြီး Viksit Bharat 2047 ၏ မျှော်မှန်းချက်ကို အကောင်အထည် ဖော်နိုင်မည့်ခြေလှမ်းတစ်ခု ဖြစ်စေပါသည်။

Source: <https://www.devdiscourse.com/article/law-order/3738652-india-new-zealand-conclude-landmark-fta-deepening-indo-pacific-economic-ties?amp>

ဒေါ်စိုးမြတ်သန္တာ
လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး
ဆွေးနွေးဖက်နိုင်ငံများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုဌာနခွဲ
နိုင်ငံခြားစီးပွားဆက်သွယ်ရေးဦးစီးဌာန

ရင်းနှီး/ စီးပွား ပြည့်စုံမ်းအား

ရင်းနှီး/ စီးပွားဝန်ကြီးဌာန၊
ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး၊ e-Government ဌာနခွဲမှ
၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁ ရက်နေ့တွင်
စတင်ထုတ်ဝေသည်။

 www.mifer.gov.mm